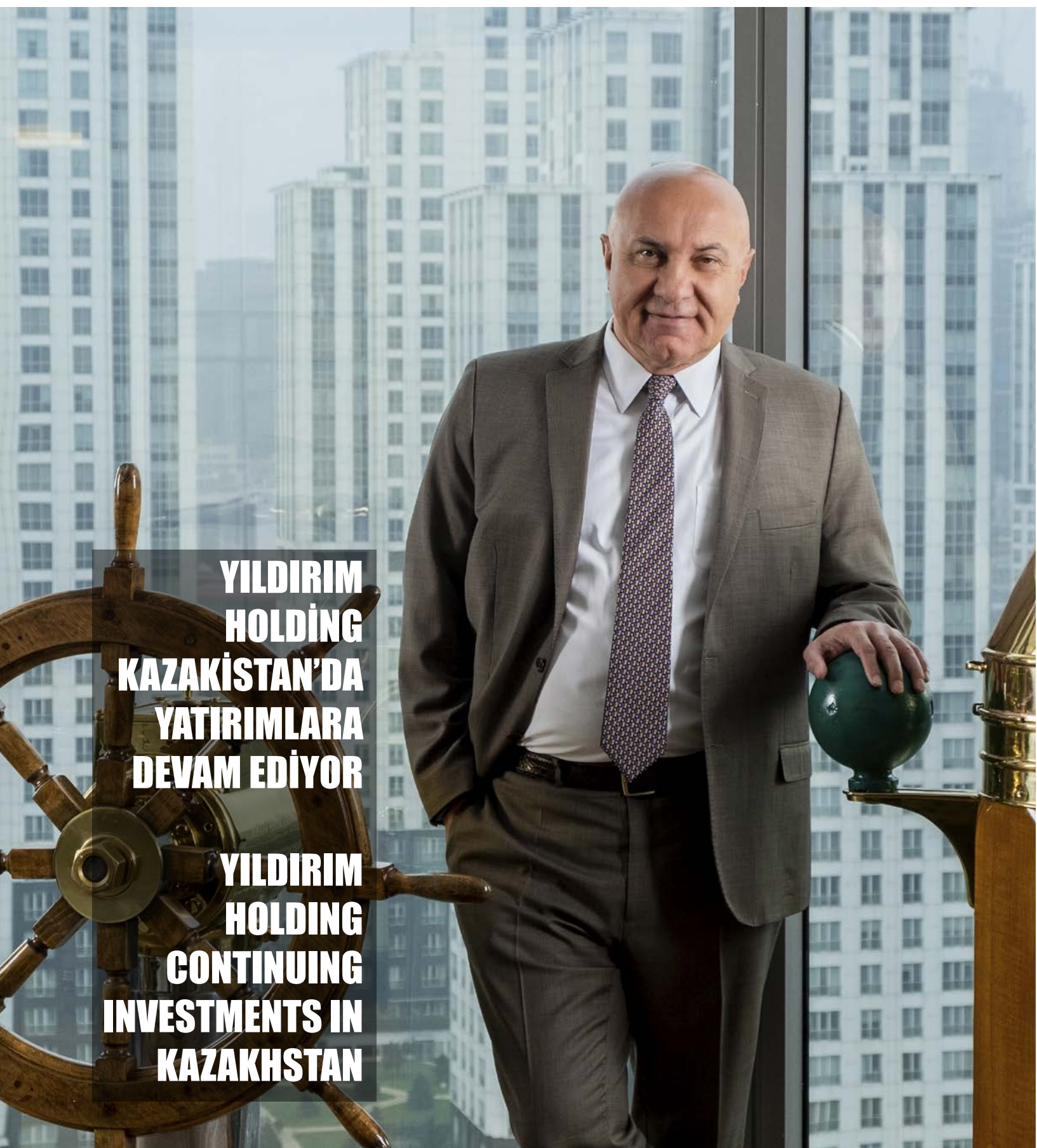

**YILDIRIM
HOLDİNG
KAZAKİSTAN'DA
YATIRIMLARA
DEVAM EDİYOR**

**YILDIRIM
HOLDİNG
CONTINUING
INVESTMENTS IN
KAZAKHSTAN**

WE BREW JOY

WE LIVE BY OUR VALUES:
PASSION, AGILITY, COLLABORATION,
ACCOUNTABILITY AND FAIRNESS

Türk Kazak İş İnsanları Birliği (TÜKİB)

Türkiye Cumhuriyeti'nde meydana gelen depremde hayatını kaybedenlere Allah'ta rahmet, yakınlarına sabır ve yaralılara acil şifalar diler

Түрік және қазақ іскер адамдар ассоциациясы ТУКИБ

Түркия Республикасында болған жер сілкінісінде қаза тапқандарға көңіл айта отырып жақындарына сабыр, зардап шеккендердің тезірек сауығып кетуін тілейді

Ассоциация турецких и казахстанских бизнесменов ТУКИБ

Выражает свои соболезнования погибшим, терпения их родным и желает скорейшего выздоровления пострадавшим при землетрясении в Турецкой Республике

tukibkz

tukibkz

TUKIBKZ

www.tukib.kz

Главный редактор:
Анзор Гусейнов

Редактор:
Венера Сейтбекова

Дизайн и верстка:
Айнур Кайратбек

Baş Editör:
Anzor Gusseinov

Editör:
Venera Seitbekova

Dizayn ve mizanpaj:
Ainur Kairatbek

Журнал «TÜKİB»
январь - март 2023 / 1 (15)
Собственник: Объединение юри-
дических лиц и индивидуальных
предпринимателей «Ассоциация ту-
рецких и казахстанских бизнесменов
ТУКИБ»

Адрес:
Пр. Достык, 52/2, 5 эт.,
офисы 513-515
Гостиница «Казахстан», 050010,
г. Алматы / Казахстан
Тел.: +7 (727) 291 00 21
e-mail: info@tukib.kz
web-site: www.tukib.kz

Свидетельство о постановке на переу-
чет периодического печатного издания
№KZ51VPY00056535 от 30.09.2022 г.
выдано Министерством информации и
общественного развития РК.

Тираж: 1000 шт.
Выпускается ежеквартально.
Распространяется на территории
РК и Турции.
Распространяется бесплатно.

Все права защищены. При исполь-
зовании опубликованных в данном
издании материалов, включая фото-
графии, согласие редакции и ссылка
обязательны. Редакция не несет от-
ветственности за достоверность со-
общений информационных агентств.
Опубликованные материалы не
обязательно отражают точку зре-
ния редакции. Сообщения частных
компаний печатаются без исправле-
ний. Ответственность за содержа-
ние рекламы несет рекламодатель. В
журнале использованы материалы и
фотографии информагентств и сво-
бодных интернет-источников.

TÜKİB Dergisi
Ocak - Mart 2023 / 1 (15)
İmtiyaz Sahibi: Türk Kazak İş İnsanları
Birliği (TÜKİB)

Adres:
Dostık cad.No: 52/2, 5.kat,
ofis 513-515
Kazakistan Otelі
050010, Almatı / Kazakistan
Tel.: +7 (727) 291 00 21
e-mail: info@tukib.kz
website: www.tukib.kz

Sürelі yayın tescil belgesi No:
KZ51VPY00056535, tarihi: 30
Eylül 2022 Kazakistan Cumhuriyeti
Enformasyon ve Toplumsal Gelişim
Bakanlığı tarafından verilmiştir.

Tiraj: 1000 adet.
Üç ayda bir yayınlanmaktadır.
Dağıtımı Kazakistan ve Türkiye
Cumhuriyetleri sınırları içerisinde
yapılmaktadır.
Dağıtım ücretsizdir.

Her hakkı saklıdır. Bu yayında yer alan
yazılar ve fotoğraflar izinsiz, kaynak
gösterilmeden kullanılamaz. Yazı
işleri, haber ajanslarının haberlerinin
doğruluğundan sorumlu değildir.
Haberlerin hukuki sorumluluğu
yazarlara, reklamların ise reklam verene
aittir. Şirketlerin haberleri herhangi bir
düzeltme yapılmadan yayınlanmıştır.
Dergide haber ajanslarının ve serbest
erişimli e-kaynaklarının fotoğraf ve
yazıları kullanılmıştır.

СОДЕРЖАНИЕ / İÇERİK

YATIRIMLAR / INVESTMENTS

СТР 4-5

YILDIRIM HOLDİNG KAZAKİSTAN'DA YATIRIMLARA DEVAM EDİYOR
YILDIRIM HOLDING CONTINUING INVESTMENTS IN KAZAKHSTAN

YATIRIM / ИНВЕСТИЦИИ

СТР 10-17

KAZAKHSTAN INTERNATIONAL
DEVELOPMENT FUND KIDF

İNTERVYÜ / MÜLAKAT

СТР 19-24

MY VERİM, ÇAT KACECTVENNY İ TEKSTİL – ÇTO NE TOLKO ÇLEMENT
DEKORA, NO İ KLÜÇ K POVSEİNEBNOMU KOMFORTU
BİZ İNANİYORUZ Kİ, KALİTELİ TEKSTİL SADECE DEKOR DEĞİLDİR,
AYNI ZAMANDA GÜNLÜK KONFORUN ANAHTARIDIR

REGIONALNOE RAZVITIYE / BÖLGESEL KALKINMA

СТР 27-30

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ
УЛУЧШЕНИЯ ЖИЗНИ

PERSONALNOE RAZVITIYE / KİŞİSEL GELİŞİM

СТР 32-35

ПОИСК УНИКАЛЬНОГО ПУТИ
BENZERSİZ YOL'U BULMAK

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЙМАҚТАРЫ / REGIONS OF KAZAKHSTAN

СТР 37-39

TYRKİSTAN OBLYSYNA TARTYLFAN İNVESTICIYANYŇ
BASYM BÖLİĞİ ÖNERKÖSİP SALASYNA TİESİLİ
INDUSTRIAL INVESTMENTS IN THE TURKISTAN REGION ON THE RISE

НОВОСТИ ЧЛЕНОВ / ÜYE HABERLERİ

СТР 41-42

ВЫСТАВКИ / FUARLAR

СТР 43-46

КАЛЕНДАРЬ ВЫСТАВОК (МАРТ - İЮНЬ 2023)
FUAR TAKVİMİ (MART - HAZİRAN 2023)

İSSLEDOVANIYA – ARAŞTIRMALAR

СТР 47-52

TYRKİ MEMLEKETTERİ ÜYİMYNYŇ SAMAPQAND SAMMITİ:
ORTAQ TARIHTAN ORTAQ BOŁAŞAQQA
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI SEMERKANT ZİRVESİ:
ORTAK GEÇMİŞTEN ORTAK GELECEĞE

ТУРИЗМ / TURİZM

СТР 53-54

КОНЫР-АУЛИЕ
KONIR-AULİYE

YILDIRIM HOLDİNG KAZAKİŞTAN'DA YATIRIMLARA DEVAM EDİYOR

YILDIRIM HOLDING CONTINUING INVESTMENTS IN KAZAKHSTAN

Robert Yüksel YILDIRIM
YILDIRIM Şirketler Grubu İcra Kurulu Başkanı

Robert Yüksel YILDIRIM
YILDIRIM Group of Companies President & CEO

Yıldırım Şirketler Grubu'nun tarihçesini kısaca anlatır mısınız? Faaliyetleri hangi alanları kapsıyor?

Yıldırım Şirketler Grubu, dünyanın 5 kıtasında, 56 ülkede, 9 farklı sektörde faaliyet gösteren bir Türk sanayi grubudur. Yıldırım Grup iştirakleri, 2023 itibarıyla Türkiye'de 5.000'den fazla kişiye, dünya çapında ise 22.000'den fazla kişiye istihdam sağlayan küresel bir güce dönüştü. Türk bayrağını tüm dünyada gururla dalgalandıran şirketimizin genel merkezi İstanbul, Maslak'taki Yıldırım Tower'da yer alıyor.

Can you tell us about YILDIRIM Group's history? What are your fields of activity?

YILDIRIM Group is a Turkish industrial conglomerate, active on 5 continents in 56 countries in 9 sectors. YILDIRIM subsidiaries employ 5000 people in Turkey, and more than 22.000 people around the globe. The company is headquartered in YILDIRIM Tower in Maslak, Istanbul, Turkey.

The foundation of YILDIRIM Group dates back to 1963, when Garip YILDIRIM established a modest construction material trading company called GARIP YILDIRIM & SONS in Samsun, Turkey. Since its founding, the company has continuously broadened its focus through new subsidiaries by entrepreneurship and constant innovation, evolving into an industrially diversified group of companies as well as one of the fastest growing Turkish industrial groups.

Yıldırım Group realized its first international trade by importing 10,000 tons of lumpy coal from Russia in 1993. In 1999, it imported 4.5 million tons of coal by partnering with Russia's largest coal company KRU Trade. Our group also started maritime activities to support coal trade. Yılmar Shipping started maritime transportation with 4 dry cargo ships in its first year. Yıldırım Group realized its first international investment in Sweden in 2008, 15 years after its first international trade activity and acquired Vargön Alloys ferroalloys plant.

Turning into a global brand on every step forward, YILDIRIM operates in the fields of metals and mining, port management, fertilizers and chemicals, energy and power, energy commodities, logistics, shipping, construction, real estate and financial services.

Our Metals & Mining Division Yilmaden Holding consists of Eti Krom (Turkey), the world's largest hard lumpy marketable chrome ore producer, and the first high quality high carbon ferrochrome

Grubumuzun temellerini atan Garip Yıldırım, 1963 yılında Samsun'da inşaat malzemeleri ticaretine atıldı. "Garip Yıldırım ve Oğulları" adıyla kurulan bu küçük şirket, yarım asır içinde faaliyet alanını sürekli genişletti. Girişimcilik ve inovasyon ilkesiyle Grubumuz, bugün Türkiye'nin en hızlı büyüyen sanayi kuruluşları arasına girdi.

Yıldırım Grup, 1993 yılında Rusya'dan 10.000 ton taş kömürü ithal ederek ilk uluslararası ticaretini gerçekleştirdi. 1999 yılında Rusya'nın en büyük kömür firması KRU Trade ile ortaklık yaparak 4,5 milyon ton kömür ithal etti. Grubumuz, kömür ticareti sebebiyle denizcilik faaliyetlerine de başladı. Yılmar Denizcilik, ilk etapta 4 kuru yük gemisi ile deniz taşımacılığına adım attı. Yıldırım Grup, ilk uluslararası ticaret faaliyetinden 15 yıl sonra, 2008 yılında İsveç'te ilk uluslararası yatırımını hayata geçirdi ve Vargön Alloys fabrikasını satın aldı.

Adım adım global bir markaya dönüşen YILDIRIM, metal ve madencilik, liman işletmeciliği, gübre ve kimyasallar, enerji, enerji emtiaları, lojistik, denizcilik, inşaat, gayrimenkul ve finansal hizmetler alanlarında faaliyet gösteriyor.

Metal ve madencilik birimimiz Yilmaden Holding bünyesinde; dünyanın en büyük pazarlanabilir sert parça krom cevheri üreticisi ve Türkiye'nin tek yüksek kaliteli karbonlu ferrokrom üreticisi Eti Krom, maden arama şirketi Yilkrom, dünyanın en eski ferroalyaj üreticileri arasında yer alan İsveç'te-

producer in Turkey; Yilkrom (Turkey) and DTK Metals (Kazakhstan), mining exploration companies; Vargön Alloys (Sweden), one of the oldest ferroalloys producers in the world; Voskhod Chrome (Kazakhstan) one of the richest chrome ore mines in the world; Tikhvin Ferroalloy (Russia), the most modern ferroalloy plant in the CIS; AlbChrome (Albania), the largest chrome mine in Europe; NewCo Ferronikeli (Kosovo) the largest ferronickel production facility in Europe; Elementis Chromium, a chrome chemicals production company (USA), and Bear Metallurgical Company (USA) a precious ferroalloys producer.

Yilport Holding, the port management and logistics division of YILDIRIM Group is the fastest growing international terminal operator in the world. The portfolio consists of 5 dry terminals and 23 marine ports; 4 in Turkey, 7 in Portugal, 3 in Sweden, 2 in Spain, 1 in Peru, 1 in Guatemala, 1 in Malta, 1 in Italy, 1 in Norway, 1 in Ecuador and 1 in Ghana. Our target is to rank among the top 10 international container terminal operators by 2030.

Yilfert Holding is the fertilizers and chemicals subsidiary of our Group. Gemlik Gübre is the largest producer and exporter of CAN fertilizer and ammonia in Turkey, and Yilkem, our chemical and petrochemical products company are subsidiaries of Yilfert Holding. Yilfert Holding has expanded to become Europe's top 5 fertilizer companies by ac-

ki Vargön Alloys, dünyanın en zengin krom cevheri madenlerinden biri olan Kazakistan'daki Voskhod Chrome, Bağımsız Devletler Topluluğu'nun en modern ferroalyaj tesisi olan Rusya'daki Tikhvin Ferroalloy, Avrupa'nın en büyük krom madeni olan Albchrome, Kosova'da ferronikel üretim fabrikası NewCo Ferronikeli, ABD'deki krom kimyasalları üreticisi Elementis Chromium, Kazakistan'daki soda külü üretim projesi Qazaq Soda, ve değerli ferroalaşım üreticisi olan ABD'deki Bear Metal yer alıyor.

Liman işletmeciliği ve lojistik birimimiz olan Yılport Holding, dünyanın 11'inci büyük uluslararası konteyner terminal operatörüdür. Türkiye'de 5, Portekiz'de 7, İsveç'te 2, İspanya'da 2, İtalya'da 1, Peru'da 1, Malta'da 1, Norveç'te 1, Guatemala'da 1, Ekvador'da 1 ve Gana'da 1 olmak üzere toplam 23 liman ve 6 kara terminali portföyümüzde yer alıyor. Hedefimiz 2030 yılına kadar dünyada ilk 10 arasına girmektir.

Gübre ve kimyasallar birimimiz Yılfert Holding bünyesinde Türkiye'nin en büyük kalsiyum amonyum nitrat gübresi ve amonyak üreticisi Gemlik Gübre, Belçika ve Hollanda'da faaliyet gösteren Rosier SA, ve Hırvatistan'daki gübre üreticisi Petrokemija d.d. yer alıyor. Bu üretim tesisleriyle birlikte Yılfert Holding, Avrupa'da ilk 5 gübre şirketi arasında yer almaktadır.

2010 yılında faaliyetlerine başlayan Yıldırım Enerji Holding, yeşil enerjiye odaklanıyor. 3 adet aktif hidroelektrik santralimizle toplam 150 MW gücünde elektrik üretiyoruz. Güneş ve rüzgar enerjisi alanında 44 MW güce sahip Eti Krom Güneş Enerjisi Santralimiz, Gebze'de kurulmakta olan güneş paneli üretim tesisimiz ve Kazakistan'da güneş ve rüzgar enerjisi geliştirme projelerimiz bulunuyor.

Enerji emtiaları alanında Türkiye'nin en büyük ikinci parça kömür ithalatçısı Yılyak Yakıt, Kolombiya'da kurulu metalürjik kok üretim yatırım şirketi Yılcoque ve Amerika kıtasının en büyük entegre kömür madencilik projesi Best Coal Company (BCC) bulunuyor.

Denizcilik birimimiz Yılmar Holding'in filosunda 9 kuru yük ve genel kargo gemisi, 10 sıvı yük tankeri olmak üzere 19 gemi bulunuyor.

Yıldırım Holding'in finansal yatırımcılık alanında girişim sermayesi yatırımları da bulunuyor. Dünyanın en büyük üçüncü konteyner taşımacılık şirketi CMA CGM Grubu'nun %24 hissedarı, Rusya'da faaliyet gösteren krom metalleri üreticisi MidUral Group'un %49'u ve deniz araçlarını işleten opera-

quiring Rosier SA in Belgium and the Netherlands, and Petrokemija d.d. in Croatia.

Yildirim Energy Holding started activities in 2010 to invest in solar and wind energy projects, and operates 3 hydroelectric power plants and 1 solar power plant in Turkey. We produce electricity with a total installed power of 150 MW with our 3 active hydroelectric power plants. In the field of solar and wind energy, we have our Eti Krom Solar Power Plant with installed power of 44 MW, our solar panel production facility being established in Gebze, and solar and wind energy development projects in Kazakhstan.

Our energy commodities division consist of Yılyak, the largest met coke & nut coke importer and trader in Turkey, Yılcoque, our coke production investment company in Colombia, and Best Coal

törlere operasyonel leasing yapan Belçika merkezli şirket Sealease'in %100 hissesinin sahibi Yıldırım Grup'tur.

Yıldırım Şirketler Grubu, İstanbul Boğazi'nin incisi Beykoz Kundura'nın da sahibidir. Osmanlı Dönemi'nden kalan tarihi Beykoz Kundura'yı restore ederek kültür ve sanat dünyasına kazandırdık. Beykoz Kundura bugün sinema ve dizi sektörüne geniş bir yaratıcılık mekanı sunmanın yanında sahne sanatlarına, sergilere, farklı etkinliklere de ev sahipliği yapmaktadır.

Yarım asrı geçen şirket kültürümüzün birikimi, sosyal sorumluluk bilincimizdir. Yıldırım Ailesi'nin 2015 yılında kurduğu Garip ve Zeycan Yıldırım Vakfı, ülkemizin ve Türk insanının, eğitim, sağlık ve kültürel alanda gelişimi için çalışıyor. Garip ve Zeycan Yıldırım Vakfı, 2023 yılı itibarıyla kadına karşı şiddetin önlenmesi için projeler geliştiriyor.

Kazakistan'da ne zaman faaliyete başladınız? Neden Kazakistan? Projelerinizden bahsedermisiniz? Kazakistan ile ilgili ileriye yönelik planlarınızı paylaşır mısınız?

2013 yılında Kazakistan'da başladığımız faaliyetlerimizi, Voskhod Chrome madeni, Qazaq Soda soda külü üretim fabrikası, yeşil enerji projeleri ve maden arama faaliyetleri için kurulan ortaklıklarla sürdürüyoruz. Kazakistan'a 8 yılda 1 milyar dolar yatırım yaptık. Kazakistan'da yeni yatırımlarla büyümeyi hedefliyoruz.

Kazakistan'da bulunan, dünyanın en kaliteli krom cevherini üreten Voskhod Krom Madeni'ni 2014 yılında holding bünyesine katarak, Kazakistan'daki ilk faaliyetlerimize başladık. Krom madencilikine 2004 yılında Türkiye'de Eti Krom ile başlamıştık. 10 yıl sonra, 2014 yılında Kazakistan'daki Voskhod Krom Madeni ile ikinci krom madenimizle krom cevheri üretmeye başladık. Bu yıl içinde Avrupa'nın en büyük krom madeni olan, Arnavutluk'taki Albchrome'u da bünyemize kattık. Şirketimiz, paslanmaz çeliğe paslanmazlık özelliğini kazandıran ferrokrom metalini de kendi bünyesindeki Eti Krom (Türkiye), Vargön Alloys (İsveç), Albchrome (Arnavutluk) ve Tikhvin Ferroalloys (Rusya) tesislerinde üretiyor. Bu çeşitlilik bizi ve uzun vadeli uluslararası müşterilerimizi coğrafi ve ekonomik risklerden koruyor.

Kazakistan'da gurur duyduğumuz ikinci büyük projemiz ise Qazaq Soda tesisi olacak. Qazaq Soda başlı başına Kazakistan'ın dışa bağımlılığını azaltacak bir yatırım olacak. Özellikle cam yapımında ve kimya endüstrisinde kullanılan soda külü gü-

Company (BCC), the largest integrated coal mining project in the Americas.

Our shipping division Yilmar Holding's fleet consists of 9 dry bulk and general cargo vessels, and 10 chemical tankers.

YILDIRIM Group also owns 24% shares of CMA CGM Group, the fourth largest container shipping company, %49 of MidUral Group, a Russian metals and mining conglomerate, and 100% of Sealease, a Belgian yacht leasing company as private equities.

Yıldırım Group of Companies also owns Beykoz Kundura, the pearl of the Bosphorus. We restored the historical Beykoz Kundura of the Ottoman Era and brought it to the world of culture and arts. Today, Beykoz Kundura hosts performing arts, exhibitions and various events, as well as offering a wide creativity space to the cinema and TV industry.

YILDIRIM family's corporate culture spanning a half century helped establish the Garip & Zeycan Yıldırım Foundation in 2015. The foundation aims to create social responsibility projects towards the development of the Turkish people in education, health, and culture. The Foundation works on projects to stop violence against women as of 2023.

When did you start operating in Kazakhstan? Why Kazakhstan? Can you tell us about your projects? Can you share your future plans for Kazakhstan?

We continue our activities that we started in Kazakhstan in 2013 with Voskhod Chrome mine, and we continue with Qazaq Soda soda ash production plant, green energy projects and mineral exploration activities. We invested 1 billion dollars in Kazakhstan in the past 8 years. We aim to grow with new investments in Kazakhstan.

We started our first activities in Kazakhstan by acquiring the Voskhod Chrome Mine in 2014, which produces the world's best quality chrome ore. We started chrome mining in Turkey in 2004 with Eti Krom. After 10 years, in 2014, we started to produce chrome ore with our second plant in Voskhod Chrome Mine in Kazakhstan. This year, we also acquired the largest chrome mine in Europe, which is Albchrome in Albania. Our company also produces ferrochrome metal, which gives stainless steel its anti-corrosion properties, in its own facilities at Eti Krom (Turkey), Vargön Alloys (Sweden), Albchrome (Albania) and Tikhvin Ferroalloys (Russia).

nümüzde Kazakistan'a ithal ediliyor. Bunun için harcanan büyük bir döviz miktarı var. Dolayısıyla Kazakistan'ın soda külü tüketimini karşılama amacı ile kurulacak Qazaq Soda tesisinin bugüne kadar yarattığımız sosyoekonomik etkiyi defalarca katlayacağına ve ülkenin ticaret açığını azaltacağına inanıyoruz. Ülkede ilk soda külü üretim tesisi olacak Qazaq Soda girişimi ile 440 milyon dolarlık bir yatırım yapacağız. İlk aşamada yıllık 400.000 ton üretim kapasitesine göre projelendirdiğimiz tesisi yıllık 500.000 ton üretim kapasitesine göre revize ettik. Kazakistan'a ve projemize gönülden inanıyoruz. Tesisimiz 2024 yılında devreye girdiğinde, Kazakistan ve Orta Asya bölgesinin iç talebini karşılayıp, dışa bağımlılığını azaltacak ulusal öneme sahip bir proje olacak.

Eylül 2021'de temel atma töreni yapılan ve temel mühendislik çalışmaları devam eden proje 440 milyon dolarlık bir dev yatırım olacak. Bu dev yatırımla Kazakistan'ın 20 yıllık hayali de gerçekleşmiş olacak. Ülkenin soda ithalatçısı olan konumu, bölgenin lider soda ihracatçısı konumuna geçiş yapmış olacak. Şirketimiz, soda külüne ilave olarak gerçekleştireceği diğer kimyasal yatırımlarıyla da bölgeyi bir kimyasal üretim üssü haline getirmeyi hedefliyoruz. Fabrikamız aynı zamanda dünyadaki ilk ve tek sıfır atık teknolojisine sahip soda külü üretim tesisi olacak. Kuruluş aşamasında 1.500 kişiye, devreye girdikten sonra ise 300 kişiye istihdam sağlayacağız.

Kazgeology ile kurduğumuz beş tane ortak girişim (joint venture) yeşil saha projemiz var. Yeşil saha projelerde bütçeler yüksek olmasa bile projelerin gerektirdiği sondaj faaliyetleri için yerel sondaj şirketleri kullanmamız, yerel jeologları, yerel haritacıları işe koşturmamız, bizim sosyoekonomik etkimizin devamının bir göstergesidir. Özellikle Voskhod operasyonundan sonra hükümet, bakanlıklar, valilikler ve yerel yönetimden gördükleri ilgiye bağlı olarak, Kazakistan'da yatırım fırsatları aramaya büyük bir hevesle devam ediyoruz.

TÜKİB'in faaliyetleri ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Temennileriniz nedir?

Kazakistan ve Türkiye arasındaki ticari ve ekonomik iş birliği, sadece ticaretle sınırlı olmayıp,

This diversity protects us and our long-term international customers from geographical and economic risks.

The second big project we are proud of in Kazakhstan will be the Qazaq Soda plant. Qazaq Soda will be an investment in itself that will reduce Kazakhstan's dependence on foreign sources. Soda ash, which is especially used in glass making and the chemicals industry, is imported to Kazakhstan today. There is a huge amount of financial resources spent on this. Therefore, we believe that the Qazaq Soda plant, which will be established to meet Kazakhstan's soda ash consumption, will multiply the socio-economic impact we have created so far and reduce the country's trade deficit. We will make an investment of 440 million dollars with the Qazaq Soda initiative, which will be the first soda ash production facility in the country. We had designed our plant according to an annual production capacity of 400,000 tons. But we believe in Kazakhstan, and we revised the facility to an annual production capacity of 500,000 tons in the first phase. We wholeheartedly believe in our project. When our facility comes into operation in 2024, it will be a project of national importance that will meet the domestic demand of Kazakhstan and Central Asia and reduce its dependence on foreign sources.

The project, whose groundbreaking ceremony was held in September 2021 and the basic engineering works continue, will be a giant investment of 440 million dollars. With this huge investment, Kazakhstan's dream of 20 years will come true. The country's position as a soda importer will have transitioned to the region's leading soda exporter. Our company aims to make the region a chemical production base with other chemical investments in addition to soda ash. Our factory will also be the first and only soda ash production facility in the world with zero waste technology. We will provide employment for 1,500 people during the construction phase and 300 people after the commissioning.

We have five joint venture greenfield projects that we have established with Kazgeology. Even if the budgets are not high in green field projects, the fact that we use local drilling companies for the drilling activities required by the projects and em-

karşılıklı yatırımlar ve müteahhitlik hizmetleriyle önemli bir boyuta ulaştı. Özellikle müteahhitlik hizmetleri alanında dış ticaretten daha başarılı olduğumuzu söylemek mümkün. Kazakistan, üstlenilen projelerin toplam hacmi açısından Türk müteahhitlik sektörünün en büyük 5'inci pazarı konumunda. Firmalarımız Kazakistan'da madencilikten havaalanı işletmeciliğine, kimyadan sağlık sektörüne kadar çeşitli alanlarda başarılı çalışmalara imza atıyor.

Avrasya coğrafyasında Türk yatırımcıların en faal olduğu ülkelerden birisi Kazakistan. Firmalarımız madencilik, gıda sanayii, otel işletmeciliği, bankacılık ve finans, perakende ticaret, imalat sanayii, hizmet sektörünün birçok alanları (danışmanlık, hukuki hizmetler, turizm, lojistik vb.), ilaç üretimi, kimya gibi sektörlerde çalışmalarını sürdürüyor. Nispeten küçük ve orta ölçekli yatırımların yanı sıra, kurumsal firmalarımız tarafından büyük ölçekli yatırım projeleri de gerçekleştiriliyor.

Karşılıklı hizmet ticaretimiz önümüzdeki dönemde daha da genişleyecek. Değişen koşullarda Türk özel sektörü ile Kazakistan'ı buluşturan TÜKİB, Kazakistan'da mevcut olan iş ve yatırım olanakları ile ilgili iş insanlarımızı bilgilendirmeye yönelik çok değerli çalışmalar yapıyor.

Kazakistan'da yatırım ortamının geliştirilmesi ve ilişkilerin güçlendirilmesi konusunda TÜKİB'in faaliyetlerini destekliyoruz. İki kardeş ülkenin iş insanları arasında temasların ve iş birliklerinin büyümesinde güçlü bir zemin oluşturuyor. İki ülke arasında iktisadi, siyasi, sosyal ve kültürel iş birliğinin gelişme potansiyeline yaptığı katkılardan dolayı TÜKİB'e gönülden teşekkür ederim.

ploy local geologists and local surveyors is an indicator of the continuation of our socioeconomic impact. We continue to look for investment opportunities in Kazakhstan with great enthusiasm due to the interest they have received from the government, ministries, akimats and local administration especially after the Voskhod operation.

What do you think about TÜKİB's activities? What are your hopes and wishes?

The commercial and economic cooperation between Kazakhstan and Turkey is not only limited to trade, but has reached an important dimension with mutual investments and contracting services. It is possible to say that we are more successful than foreign trade, especially in the field of contracting services. Kazakhstan is the 5th largest market in the Turkish contracting industry in terms of the total volume of projects undertaken. Our companies carry out successful works in various fields from mining to airport management, from chemistry to health sector in Kazakhstan.

Kazakhstan is one of the countries where Turkish investors are most active in the Eurasian geography. Our companies continue to work in sectors such as mining, food industry, hotel management, banking and finance, retail trade, manufacturing industry, many areas of the service sector (consulting, legal services, tourism, logistics, etc.), pharmaceutical production, chemistry. In addition to relatively small and medium-sized investments, large-scale investment projects are also carried out by our corporate companies.

Our mutual service trade will expand further in the coming period. Bringing together the Turkish private sector and Kazakhstan under changing conditions, TÜKİB carries out invaluable efforts to inform our business people about the business and investment opportunities available in Kazakhstan.

We support the activities of TÜKİB in developing the investment environment and strengthening relations in Kazakhstan. TÜKİB creates a strong basis for the growth of contacts and cooperation between the business people of the two sibling countries. I sincerely thank TÜKİB for its contribution to the development potential of economic, political, social and cultural cooperation between the two countries.

Kazakhstan International Development Fund

KIDF

Қазақстан Республикасы өзінің стратегиялық орналасуы, сондай-ақ экономикалық және ресурстық әлеуеті арқасында шетелдік инвестицияларды тарту үшін орасан зор мүмкіндіктерге ие. Осыны ескере отырып, Қазақстан Үкіметі елге тікелей шетелдік инвестициялар ағынын қолдауға және ұлғайтуға ерекше көңіл бөліп, кешенді жұмыс жүргізуде. Осындай шаралардың бірі 2019 жылы «Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF)» мемлекеттік тікелей инвестициялар қорын және оның Басқарушы компаниясын (бұдан әрі бірлесіп – KIDF) құру болды.

KIDF ірі салалық ойыншылармен және институционалдық инвесторлармен бірлесіп инвестициялау арқылы Қазақстанға шетелдік инвестициялар ағынын жеделдету үшін құрылған, бұл сайып келгенде технологиялардың,

басқарушылық дағдылардың және білікті кадрлардың ағыны арқылы елдің экономикалық дамуын қамтамасыз етуге тиіс. KIDF және шетелдік инвесторлармен құрылған KIDF-тің барлық бірлескен кәсіпорындары ағылшын құқығы қағидаттарына негізделген «Астана» халықаралық қаржы орталығының юрисдикциясында тіркеліп, өздерінің қызметерін жүзеге асырады. Бұл жағдай «таныс» ағылшын құқығының, тәуелсіз соттың болуының, сондай-ақ қолайлы салық салудың арқасында шетелдік серіктестермен қарым-қатынасты жеңілдетеді.

KIDF құрылған сәттен бастап түрік серіктестерімен бірлесіп Rixos Water World Aktau және Ақтау қаласындағы Tethys тақырыптық саябағы зәкірлі туристік жобаларын, сондай-ақ Түркістан қаласындағы «Керуен Сарай» кешенін іске асырды.

Мәселен, Ақтау қаласында «нөлден» бастап дерлік жаңа туристік дестинация құрылды. Екі жыл ішінде Каспий жағалауының аумағында «all inclusive» жүйесі бойынша жұмыс істейтін аквапарк бар Қазақстандағы алғашқы 500 бөлмелі бес жұлдызды қонақ үйі, сондай-ақ аумағында балалар мен ересектерге арналған 16 құрғақ және 17 су аттракционы, кафелер мен мейрамханалары бар тамақтану аймағы орналасқан әлемдік деңгейдегі Тақырыптық саябақ іске қосылды.

Rixos Water World Aktau және Тақырыптық саябақтың арқасында 2 мыңға жуық тікелей және жанама жұмыс орындары құрылды. 2020 жылы Rixos Water World Aktau қонақ үйінің ашылу күнінен бастап тәулігіне 274 мыңнан астам орын өткізілді, ал Тақырыптық саябаққа 2021 жылы іске қосылған сәттен бастап 270 мыңнан астам адам келді. Ақтау қаласындағы туристік аймақ өзін жетекші дестинациялардың бірі ретінде көрсете отырып, ішкі және сыртқы туристер арасында жоғары танымал болғанына қарамастан, өңірдің туристік ағынды тарту әлеуеті оның ағымдағы көрсеткіштерінен бірнеше есе асып түседі.

Ел үшін жаңа туристік дестинацияны дамыту шеңберінде Ақтауда Сауда қатарларының құрылысы аяқталуда, онда 100-ден астам дүкендер, оның ішінде халықаралық деңгейдегі брендтер, мейрамханалар және басқа да бизнес объектілері, сондай-ақ өңірдегі алғашқы гольф-клуб орналасатын болады. Бұдан өзге, халықаралық оператор басқаратын бес жұлдызды Fairmont қонақ үйінің құрылысы жүзеге асырылуда, бұл өз кезегінде аймақтың шетелдік туристер үшін тартымдылығын арттыруға мүмкіндік береді.

Қазақстан үшін бірегей Түркістан қаласындағы тұтас туристік аудан болып табылатын «Керуен-Сарай» көп функционалды кешенінің жобасы 2021 жылдың мамыр айында іске қосылды және қазіргі уақытта премиум-класты екі қонақ үйді, сауда орталығын, отбасылық ойын-сауық орталығын, сондай-ақ 8D форматындағы фильмдер көрсетілімін жүзеге асыратын «Ұшатын театрды» камтиды. Ашылу күнінен бастап кешенге 250 мыңнан астам адам келді. 1 мыңға жуық жұмыс орны құрылды.

Осылайша, іске асырылған жобалар арқылы KIDF шетелдік инвесторлармен бірлесіп, 4 мыңға жуық жұмыс орнын құрды және 7,1 млрд теңгеден астам салық төлеуді қамтамасыз етті (*объектілер іске қосылған сәттен бастап*). Барлық ағымдағы жобалар іске қосылғаннан кейін, жұмыс орындарының саны 11 мыңға дейін ұлғаяды, ал салық түсімдері жылына 10 млрд теңгеден асады деп жоспарлануда.

KIDF-тің негізгі міндеттерінің бірі Қазақстан аумағындағы жобаларға қатысты барлық бастамалар мен проблемалық мәселелер бойынша мемлекеттік органдармен және қаржы ұйымдарымен өзара іс-қимыл жасау арқылы Қазақстанға инвестиция салатын шетелдік әріптестерге жан-жақты әкімшілік және операциялық қолдау көрсету болып табылады. Мәселен, жаңадан құрылған туристік аймақтарды қолдау және туристік белсенділікті арттыру мақсатында Қазақстан Үкіметі 2022 жылы Иран, Қытай және Үндістан азаматтары үшін (*14 күнге*) визасыз режимді енгізді. 350 мың шетелдік турист тартылған жағдайда (*негізінен Ресей мен Ираннан*) шетелдік капитал ағыны 525 млн. АҚШ долларын немесе 240 млрд теңгені құрайды (*жылына 350 мың адам бір сапар шеңберінде орташа 5 күн болған кезде және күніне 300 АҚШ долл. жұмсалған кезде*). Мультипликативтік әсерді ескере отырып (*экономикалық айналымдағы қаражатты қайта пайдалануға қатысты, 5х коэффициенті кезінде*), экономикаға жалпы салым 2,6 млрд. АҚШ долларына дейін (*1,2 трлн теңгеге дейін*) болуы мүмкін. ҚР-на шетелдік инвестициялардың көрсетілген ықтимал ағыны қандай да бір ресурстарды, мұнайды, газды және т. б. өткізуді қажет етпей, Қазақстанның батысындағы шикізаттық емес секторда жобаларды іске асыру арқылы жоспарланып отырғанын атап өту қажет. Бұл

ретте өңірдің жастары басым түрде жұмыс орындарымен қамтамасыз етілетін болады.

Аталған жобалар жаңа туристік дестинациялар құруды көздейтінін ескере отырып, оларға инвестициялар ұзақ мерзімді сипатқа ие, соның салдарынан мемлекет шетелдік әріптестерімен бірлесіп олардың инвесторлары ретінде әрекет етті.

Аталған жобалардан басқа, KIDF «Kazakh Invest» ҰК» АҚ-мен өзара іс-қимыл арқылы шетелдік әріптестермен бірлесіп жаңа инвестициялық жобаларды іздеп, қарастыруда.

Сонымен қатар, Қазақстанда көміртекті реттеу жүйесін енгізуге және көміртегі бірліктерінің халықаралық нарығына шығуды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бірқатар климаттық жобаларды іске асыру туралы келіссөздер жүргізілуде. Бұдан басқа, KIDF жанартылатын энергия көздері саласындағы жетекші әлемдік әзірлеушілердің бірі Masdar компаниясымен (БАӘ) бірлесіп, Қазақстанда қуаты 1 ГВт-қа дейінгі жел электр станциясының құрылысы жобасын іске асыру бойынша жұмыс істеуде. Қуаты 500 МВт жобаның бірінші кезеңін ғана іске асыруы кемінде 500 мың үйді электр энергиясымен қамтамасыз етеді және көмірқышқыл газының шығарындыларын жыл сайын 1,1 млн тоннаға қысқартады деп күтілуде. Жиынтығында осы бағыттар мен жобаларды іске асыру Париж келісімі бойынша Қазақстанның нысаналы индикаторлары мен міндеттемелеріне қол жеткізуді қамтамасыз етуге және 2060 жылға қарай көміртек бейтараптығына қол жеткізуге (*оның ішінде 2030 жылға қарай парниктік газдар шығарындыларын 15%-ға азайтуға*), сондай-ақ стратегиялық маңызы бар салаға қосымша инвестициялар мен технологияларды тартуға мүмкіндік береді.

Осылайша, мемлекеттік қолдау шаралары экономиканың шикізаттық емес секторларын одан әрі әртараптандыру мақсатында оны қарқынды дамыту үшін негіз қалыптастырады. Шетелдік серіктестермен бірлесіп инвестициялау тетігі жаңа салаларды құруға және қолданыстағы салаларды дамытуға, негізінен жастар арасында жұмыс орындарының санын арттыруға, сондай-ақ жаңа технологиялардың келуіне ықпал ете отырып, мемлекеттің инвестициялық стратегиясын іске асыруда елеулі рөл атқарады.

(Бұл ақпарат KIDF-тен алынды.)

Благодаря своему стратегическому местоположению, а также экономическому и ресурсному потенциалу Республика Казахстан имеет огромные возможности для привлечения иностранных инвестиций. Понимая это, Правительство Казахстана уделяет особое внимание и проводит комплексную работу для поддержания и увеличения притока прямых иностранных инвестиций в страну. Одной из таких мер выступило создание в 2019 году государственного фонда прямых инвестиций «Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF)» и его Управляющей компании (*далее совместно – KIDF*).

KIDF создан для ускорения притока иностранных инвестиций в Казахстан путем соинвестирования с крупными отраслевыми игроками и институциональными инвесторами, что в конечном счете должно обеспечить экономическое развитие страны через приток технологий, управленческих навыков и квалифицированных кадров. Как KIDF, так и все совместные предприятия KIDF, созданные с иностранными инвесторами, зарегистрированы и осуществляют свою деятельность в юрисдикции Международного Финансового Центра «Астана», которая базируется на принципах английского права. Данное обстоятельство облегчает взаимоотношения с иностранными партнерами, благодаря «знакомому» английскому праву, наличию независимого суда, а также благоприятному налоговому обложению.

С момента своего создания KIDF совместно с турецкими партнерами реализовал якорные туристические проекты Rixos Water World Aktau и Тематический парк Tethys в городе Актау, а также комплекс «Караван Сарай» в городе Туркестан.

Так, практически «с нуля» в городе Актау создана новая туристическая дестинация. В течение двух лет на территории каспийского побережья запущены первый в Казахстане пятизвездочный отель на 500 номеров с аквапарком, работающий по системе «all inclusive», а также Тематический парк мирового уровня, на территории которого находятся 16 сухих и 17 водных аттракционов для детей и взрослых, зона питания с кафе и ресторанами.

Благодаря Rixos Water World Aktau и Тематическому парку создано около 2 тыс. прямых и косвенных рабочих мест. С даты открытия отеля Rixos Water World Aktau в 2020 году реализовано более 274 тыс. мест/сутки, а Тематический парк посетило более 270 тыс. человек момента запуска в 2021 году. Несмотря на то, что туристическая зона в городе Актау пользуется большой популярностью как среди внутренних, так и среди внешних туристов, зарекомендовав себя в качестве одной из топовых дестинаций, потенциал региона в привлечении туристического потока кратно превышает его текущие показатели.

В рамках развития новой для страны туристической дестинации в Актау завершается строительство Торговых рядов, где будет располагаться более 100 магазинов, в том числе с брендами международного уровня, ресторанов и других объектов бизнеса, а также первого в регионе гольф-клуба. Кроме того, осуществляется строительство пятизвездочного отеля Fairmont, который будет управляться международным оператором, что, в свою очередь, также позволит увеличить привлекательность зоны для зарубежных туристов.

Уникальный для Казахстана проект Многофункционального комплекса «Караван-Сарай», представляющий собой целый туристический район в городе Туркестан, был запущен в мае 2021 года и в настоящее время включает в себя две гостиницы премиум класса, торговый центр, семейный развлекательный центр, а также «Летающий театр», осуществляющий трансляцию фильмов в 8D формате. С даты открытия комплекс посетили более 250 тыс. человек. Создано около 1 тыс. рабочих мест.

Таким образом, посредством реализованных проектов KIDF совместно с иностранными инвесторами создал около 4 тыс. рабочих мест и обеспечил выплату более 7,1 млрд тенге налогов

(с момента запуска объектов). Планируется, что после ввода в эксплуатацию всех текущих проектов количество рабочих мест увеличится до 11 тыс., а налоговые поступления достигнут более 10 млрд тенге в год.

Одной из основных задач KIDF является оказание всесторонней административной и операционной поддержки иностранным партнерам, инвестирующим в Казахстан, посредством взаимодействия с государственными органами и финансовыми организациями по всем инициативам и проблемным вопросам

отношении проектов на территории Казахстана. Так, в целях поддержки вновь созданных туристических зон и увеличения туристической активности, Правительством Казахстана в 2022 году введен безвизовый режим (на 14 дней) для граждан Ирана, Китая и Индии. В случае привлечения 350 тысяч иностранных туристов (в основном, из России и Ирана), приток иностранного капитала составит 525 млн. долларов США или 240 млрд тенге (350 тыс. человек в год при среднем пребывании 5 дней в рамках одной поездки и при расходах 300 долл. США в день). С учетом мультипликативного эффекта (в части повторного использования средств в экономическом обороте, при коэффициенте

5х) общий вклад в экономику может составить до 2,6 млрд. долларов США (до 1,2 трлн тенге). Необходимо отметить, что указанный потенциальный приток иностранных инвестиций в РК планируется путем реализации проектов в несырьевом секторе на западе Казахстана, без необходимости реализации каких-либо ресурсов, нефти, газа и др. При этом рабочими местами преимущественно будет обеспечена молодежь региона.

Учитывая, что указанные проекты предусматривают создание новых туристических дестинаций, инвестиции в них носят долгосрочный характер, вследствие чего именно государство совместно с зарубежными партнерами выступили их инвесторами.

Помимо указанных проектов, KIDF ведет поиск и рассмотрение новых инвестиционных проектов совместно с зарубежными партнерами путем взаимодействия с АО «НК «Kazakh Invest».

Наряду с этим проводятся переговоры о реализации ряда климатических проектов, которые позволят внедрить в Казахстане систему углеродного регулирования и обеспечить выход на международный рынок углеродных единиц. Кроме того, KIDF совместно с компанией Masdar (ОАЭ), одним из ведущих мировых

The Republic of Kazakhstan has enormous opportunities for attracting foreign investment due to its strategic location, as well as its economic and resource potential. Recognizing this, the Government of Kazakhstan pays special attention and undertakes extensive work to maintain and increase the inflow of foreign direct investment into the country. One of these measures was the establishment in 2019 of the Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF) and its Management Company (hereinafter jointly - KIDF).

KIDF was established to accelerate the inflow of foreign investment into Kazakhstan by co-investing with major industry players and institutional investors, with the goal of ensuring the country's economic development through the inflow of technology, management skills, and qualified personnel. Both KIDF and all of its joint ventures established with foreign investors are registered and operate under the jurisdiction of the Astana International Financial Center, which is based on the principles of English law. This circumstance facilitates relations with foreign partners thanks to the «familiar» English law, the presence of an independent court, and favorable taxation.

Since its establishment, KIDF in collaboration

девелоперов в области возобновляемых источников энергии, работает над реализацией проекта по строительству в Казахстане ветровой электростанции мощностью до 1 ГВт. Ожидается, что реализация только первой фазы проекта мощностью 500 МВт обеспечит электроэнергией не менее 500 тыс. домов и сократит выбросы углекислого газа на 1,1 млн тонн ежегодно. В совокупности, реализация данных направлений и проектов позволит обеспечить достижение целевых индикаторов и обязательств Казахстана по Парижскому соглашению и достичь углеродной нейтральности к 2060 г. (в т.ч. снижение выбросов парниковых газов на 15% к 2030 г.), а также привлечь дополнительные инвестиции и технологии в стратегически значимую отрасль.

Таким образом, государственные меры поддержки формируют основу для интенсивного развития несырьевых секторов экономики в целях ее дальнейшей диверсификации. Механизм со-инвестирования с иностранными партнерами играет существенную роль в реализации инвестиционной стратегии государства, способствуя как созданию новых, так и развитию существующих отраслей, увеличению количества рабочих мест преимущественно среди молодежи, а также притоку новых технологий.

(Материал предоставлен KIDF.)

with its Turkish partners has launched the anchor tourist projects Rixos Water World Aktau and Tethys Theme Park in Aktau, as well as the Karavan Saray complex in Turkestan.

As a result, a new tourist destination was established practically «from scratch» in Aktau. Within two years, the first five-star «all-inclusive» hotel in Kazakhstan with 500 rooms with the water park was launched on the Caspian coast, as well as

a world-class Theme Park with 16 dry and 17 water attractions for children and adults, and a dining area with cafes and restaurants.

Owing to Rixos Water World Aktau and the Theme Park around 2,000 direct and indirect jobs were created. Since the opening of Rixos Water World Aktau hotel in 2020, over 274 thousand beds per day have been sold, and the Theme Park has been visited by more than 270 thousand people since its launch in 2021. Despite the fact that Aktau's tourist zone is very popular among both domestic and foreign tourists, and has established itself as one of the top destinations, the region's potential in attracting tourist traffic is a multiple of its current indicators.

As part of the development of the country's new tourist destination in Aktau, the construction of Retail Zone is being completed, which will house more than 100 stores, including international brands, restaurants, and other business facilities, as well as the region's first golf club. In addition, the construction of a five-star Fairmont hotel, that will be managed by an international operator, is underway, which will also increase the area's attractiveness for foreign tourists.

The unique for Kazakhstan project of the Multifunctional complex Karavan Saray, which is an entire tourist district in Turkestan, was launched in May 2021 and currently includes two premium hotels, a shopping center, a family entertainment center, and the «Flying Theater» which broadcasts films in 8D format. Since its opening, the complex has seen over 250,000 visitors. About 1 thousand jobs were created.

Thus, through the implemented projects, KIDF together with foreign investors created approximately 4 thousand jobs and ensured the payment of more than 7.1 billion tenge in taxes (*since the launch of facilities*). It is expected that after the commissioning of all current projects, the number of jobs will increase to 11,000, and tax revenues will exceed 10 billion tenge per year.

One of the primary tasks of KIDF is to provide comprehensive administrative and operational support to foreign partners investing in Kazakhstan through interaction with government agencies and financial institutions on all initiatives and problematic issues regarding projects in Kazakhstan. For example, in 2022, the Government of Kazakhstan introduced a visa-free regime (*for 14 days*) for citizens of Iran, China, and India in order to support newly created tourist zones and increase tourist activity. In the case of attracting 350 thousand foreign tourists (*mainly from Russia and Iran*), the inflow of foreign capital will amount to 525 million US dollars or 240 billion tenge (*350 thousand people per year with an average stay of 5 days per trip and with expenses of 300 US Dollars per day*). Given the multiplier effect (*in terms of re-use of funds in the economic turnover, with a coefficient of 5x*), the total contribution to the economy could be up to 2.6 billion US dollars (*up to 1.2 trillion tenge*). It should be noted that the indicated potential inflow of foreign investment in Kazakhstan is planned through the implementation of projects in the non-resource sector in western Kazakhstan, without the

need to sell any resources, oil, gas, etc. At the same time, jobs will be primarily available to the region's young people.

Given that these projects provide for the creation of new tourist destinations, investments in them are of a long-term nature, the state, along with foreign partners, acted as their investors.

In addition to these projects, through interaction with NC Kazakh Invest JSC, KIDF is looking for and considering new investment opportunities with foreign partners.

Along with this, negotiations are held on the implementation of a number of climate projects that will introduce a system of carbon regulation in Kazakhstan and ensure access to the international carbon market. Furthermore, together with Masdar (UAE), one of the world's leading developers of renewable energy sources, KIDF is implementing project to build a wind power plant with a capacity of up to 1 GW in Kazakhstan. Only the first phase of the 500 MW project is expected to provide electricity to at least 500,000 homes and reduce carbon dioxide emissions by 1.1 million tons per year. Taken together, the implementation of these areas and projects will ensure the achievement of targets and obligations of Kazakhstan under the Paris Agreement and carbon neutrality by 2060 (*including a 15% reduction in greenhouse gas emissions by 2030*), and attracting additional investment and technology in a strategically important industry.

Thus, state support measures form the basis for the intensive development of non-resource sectors of the economy in order to further diversify it. The mechanism of co-investment with foreign partners plays a significant role in the implementation of the state's investment strategy, contributing to both the creation of new and the development of existing industries, increasing the number of jobs, particularly among young people, and bringing in new technologies.

(This information was obtained from KIDF.)

Türkiye'den Kazakistan'a, bu güç tüm dünyada.

28 sene önce en iyi hizmeti sunmak için Kazakistan'da iştirak bankamızı açtık. Türkiye'deki 158 yıllık deneyimimizi Kazakistan'a taşıyarak beraber güçlendik, dünyanın güçlü bankalarından biri olduk. Bu tecrübeyi yaşamamız için şimdi sizi de KZI Bank'a bekliyoruz.

 Ziraat Bankası
Bir bankadan daha fazlası

 /ziraatbankasi

0850
220
00 00
Müşteri İletişim
Merkezi
www.ziraatbank.com.tr

Метин Огуз, Учредитель-партнер
Metin Oğuz, Zugo Home Kurucu Ortağı

**МЫ ВЕРИМ,
ЧТО КАЧЕСТВЕННЫЙ
ТЕКСТИЛЬ – ЭТО НЕ
ТОЛЬКО ЭЛЕМЕНТ
ДЕКОРА, НО И КЛЮЧ
К ПОВСЕДНЕВНОМУ
КОМФОРТУ**

Расскажите пожалуйста про историю Zugo Home в Казахстане?

Наша компания берет истоки и турецкого города Денизли. Как известно, Денизли – это текстильная столица Турции. И многие жители Денизли, напрямую или косвенно связаны с текстильным сектором. Производство текстильной продукции — это профессия наших отцов и дедов, и, наше детство прошло на ткацких фабриках. Я и мой брат, в нашей семье, являемся 3-м поколением в этой сфере.

Долгие годы мы тесно сотрудничали с Америкой и Европой, занимаясь производством текстильной продукции для известных брендов. Тогда мы мечтали о создании собственного бренда. До Казахстана у нас были попытки

**BİZ İNANİYORUZ
Kİ, KALİTELİ
TEKSTİL SADECE
DEKOR DEĞİLDİR,
AYNI ZAMANDA
GÜNLÜK KONFORUN
ANAHTARIDIR**

**Zugo Home olarak Kazakistan' daki tarih-
çenizi anlatır misiniz?**

Biz aslen Türkiye'de bulunan Denizli şehri merkezli bir firmayız. Bilindiği üzere Denizli, Türkiye'nin tekstil başkentidir. Bundan dolayıda Denizli yaşayan birçok kişinin de doğrudan veya dolaylı olarak tekstil sektörü ile bağı vardır. Tekstil bizim dede mesleğimiz, böylece çocukluğumuz dokuma atölyelerinin içerisinde geçti. Ben ve kardeşim şuan sektörde ailemizin 3. kuşak temsilcisiyiz.

Uzun yıllar Amerika ve Avrupa'nın birçok ünlü markasına üretim yaptık, bu firmalara üretim yaparken hayalimiz kendi markamızı oluşturmaktı. Kazakistan'dan önce bir kaç ülkede bununla ilgili çalışmalar yaptık ama bir türlü istediğimiz

создания собственного бренда и в других странах, но желаемого результата мы не получили. И нам посчастливилось воплотить свою мечту именно в Казахстане. Мы перенесли весь приобретенный в те года опыт и знания в Казахстан, и, вот уже 15 лет представлены на казахстанском рынке с собственным брендом.

В 2007 году, мы открыли склад и магазин в городе Алматы. В начале не планировали заниматься розничной продажей. Меры поддержки производителей и экспортеров в Турции и условия на рынке Казахстана в конечном итоге направили нас в русло розничной продажи. В данный момент у нас насчитывается 10 магазинов по Казахстану; 6 магазинов в г. Алматы, 2 магазина в г. Астана и 2 магазина в г. Атырау. Мы с гордостью можем заявить, что являемся одним из ведущих текстильных брендов в Казахстане.

Расскажите про Вашу деятельность в Казахстане? Сколько рабочих мест вы создали?

В данный момент в нашем казахстанском офисе работает около 70 человек. Большая часть нашего персонала, работает с нами долгие годы. Весь новый персонал, проходит обучение и после этого распределяется по магазинам. Так как наша компания стремительно развивается, открываются вакантные места, и наши сотрудники получают возможность карьерного роста.

Мы верим, что качественный текстиль – это не только элемент декора, но и ключ к повседневному комфорту. Товары для спальни, ванной комнаты и кухни – все эти товары вы можете найти в наших магазинах. Новейшие технологии изготовления и материалы, которые мы используем отличаются качеством международного стандарта. Ведь дом – это не только место, где собирается вся семья. Дом – это место, где каждый может отдохнуть от ежедневной суеты, стресса на работе и шума вокруг. Именно поэтому мы раскрываем характер вашего дома, создавая современные, красочные, стильные и качественные текстильные изделия.

Наша компания наряду с розничной продажей, уже 15 лет является надежным партнером и поставщиком текстиля для корпоративных клиентов в сегменте Horeca. Компания во многих вопросах является новатором, и в сфере Horeca, первый шоурум профессионального текстиля в Казахстане был открыт нами в 2010 году. В данный момент наши шоурумы представлены как в Алматы, так и в Астане и Атырау, и предоставляют сервис для наших корпоративных

sonuçları alamamıştık. Bu hayalimizi gerçekleştirmek bize Kazakistan'da nasip oldu. Bu markalara üretim yaparken elde etmiş olduğu bilgi, birikim ve tecrübeyi Kazakistan'a taşıyarak 15 yıldır kendi markamız ile üretim yapmaktayız.

İlk olarak 2007 yılında Almatı şehrinde depo ve mağaza şeklinde bir yer açtık. Başlangıçta planımızda perakende mağazacılık yoktu, ama piyasanın koşulları ile birlikte ülkemizin ihracatı ve üretimini desteklemek için sağlamış olduğu imkanlar bizi mağazacılığa yönlendirdi. Şuan itibarıyla, Almatı şehrinde 6, Astana'da 2, Atrau'da 2 olmak üzere toplam 10 adet perakende mağazamız ile Kazakistan'ın en önemli ev tekstili markası olduğumuzu düşünüyoruz.

Kazakistan'daki faaliyetlerinizi anlatır misiniz? Kaç kişilik istihdam sağlıyorsunuz?

Kazakistan yapılanmamızda şuan 70 kişilik istihdam sağlıyoruz. Birçok personelimizle uzun süredir birlikte çalışmaktayız. Aramıza yeni katılan arkadaşları belli adaptasyon süreçlerinden geçirerek mağazalarımızda istihdam ediyoruz. Şirketimiz sürekli büyüme sürecinde olduğu için, mevcut personelimizi bir üst pozisyona çıkararak, yeni personel alımlarımız sürekli devam etmektedir.

Biz inanıyoruz ki, kaliteli tekstil sadece dekor değildir, aynı zamanda günlük konforun anahtarıdır. Yatak odası, banyo ve mutfak ürünlerine kadar bir evin ihtiyacı olan tüm ürünleri ileri teknoloji ile dünya kalite standartlarında üreterek Kazakistan

клиентов. Мы поставляем текстиль для ведущих гостиниц, фитнес центров, ресторанов, нефтяных кампусов и многих других организаций по всему Казахстану.

Вне зависимости каким родом деятельности занимается ваша организация, для повышения узнаваемости бренда и для подарков вашим клиентам и партнерам, наша промо продукция всегда придет на помощь и оправдает все ваши ожидания. Мы предлагаем услугу брендирования продукции различными способами нанесения логотипа. Нанесение логотипа с помощью вышивки, печати или жаккардового плетения, возможны на футболках, кепках, халатах, полотенцах, пледах и т.д. Zugo Horeca предоставляет сотни товаров, которые можно использовать в качестве промо продукции. На данный момент мы уже работаем со многими крупными фармацевтическими компаниями, банками и всемирно известными брендами.

В 2021 года мы запустили обновленный сайт нашей компании в виде интернет-магазина, и наряду с собственным сайтом мы осуществляем продажу нашей продукции через Инстаграм и другие торговые площадки.

В чем разница между Home и Horeca?

Horeca включает в себя много направлений, но наша компания занимает только сегмент текстильной продукции. Как я уже говорил ранее, мы являемся производителями. Общим между сегментом Home и Horeca является сам

halkının beğenisine sunan firmamız, kalite ve şıklığın yanında günlük konforu da ön planda tutmaktadır. Çünkü ev sadece günün sonunda bütün ailenin toplandığı yer değildir. Ev, aynı zamanda günün koşuşturmasından, iş yerindeki stresten ve etrafınızdaki gürültüden, dinlendiğimiz bir sığınaktır. İşte bu yüzden biz, evinizin karakterine göre; modern, tarz olan, rengarenk ve kaliteli tekstil ürünleri sunmaktayız.

Firmamız ev tekstil mağazacılığının yanında 15 yıldır Horeca müşterilerimize de profesyonel anlamda çözüm ortağı olmuştur. Kazakistan da daima ilkleri yapan firmamız; 2010 yılında ülkenin ilk horeca showroomunu Almatı'da açmıştır. Şu anda başta güney başkent olmak üzere, Astana ve Atrau şehirlerinde de showroamlarımızla profesyonel müşterilerimize hizmet vermekteyiz. Ülkenin birçok tanınmış otel, restaurant, spor salonları ile inşaat alanları ve petrol kampları da müşteri portföyümüzdür.

Hangi sektörde olursanız olun, markanızın değerini arttırmak, müşterilerinize veya partnerlerinize özel hediyeler sunmak istiyorsanız, promosyon tekstil ürünlerimiz sizin bu beklentinizi karşılayacaktır. Baskılı, nakışlı, jakarlı olarak birçok farklı teknikle logonuzun işleneceği havlu, şapka, atkı, bere, t-shirt, bornoz, battaniye ve buna benzer yüzlerce çeşit ürün ile ZUGO HORECA her zaman çözüm ortağı olmuştur. Bu bağlamda firmamız ülkenin önde gelen ilaç firmaları, bankaları ve dünyaca tanınmış birçok markalarına da hizmet vermektedir.

процесс производства и материалы, которые используются при изготовлении.

Что же касается отличий, то хотелось бы отметить, что сегмент Home более динамичный и разнообразный сектор. Нужно всегда следить за трендами, постоянно поддерживать разнообразие ассортимента в магазинах и разрабатывать новые коллекции в соответствии с мировыми трендами. Нужно понимать запрос потребителей и поставлять в магазины товар в соответствии с их потребностями, при этом товар должен быть качественным и по выгодной цене. Для этого мы обязательно посещаем самые крупные текстильные выставки и отслеживаем новые тренды. В год мы выпускаем как минимум 2 новые коллекции, а также планируем производство и поставляем новинки в магазины. Это довольно сложный и трудоемкий процесс. Мы участвуем во всех стадиях подготовки и производства товара; от дизайна до цвета, от маркировки до упаковки и поставки товара. Конечно же после поставки товара работа не заканчивается. Далее начинается маркетинговый процесс, где мы с помощью рекламы или акций, презентуем покупателям новый товар, тем самым запуская продажи.

В Horeca процесс совсем другой. Товар более стандартный, разнообразие товара в сравнении с Home, намного меньше. Процесс продажи и маркетинга также значительно отличается. В нашем отделе продаж в данный момент 7 специалистов

2021 yılı itibarıyla web sitemizi yeniden düzenleyerek online satışa hazır hale getirdik. Şuan kendi web sitemizle birlikte, Instagram sayfamız ve diğer online satış platformlarıyla müşterilerimize hizmet veriyoruz.

Perakende ve Horeca sektörünün benzerlikleri ve farklılıkları nelerdir?

Horeca sektörü kendi içinde çok çeşitliliği olan bir sektör. Bizim ilgilendiğimiz alan ise kendi konumuz olan tekstil sektörü. Başta da belirttiğim gibi biz üretimden gelen bir firmayız. İki sektör arasındaki en büyük benzerlik üretim aşamaları ve aynı materyallerin kullanılması.

Farklılıklarına gelince ise perakende daha canlı ve dinamik bir sektör. Günün trendlerini takip etmek, mağaza içi ürün çeşitliliğini sürekli sağlamak, yeni koleksiyonlarla sürekli canlı tutmak zorundasınız. Müşterilerinizin isteklerini anlamalı ve onların ihtiyaçlarına göre en uygun ürünü, en yüksek kalitede ve en iyi fiyata mazaklarınızda sunmanız gerekiyor. Bununla ilgili olarak bizde sektördeki fuarları ve yeni trendleri takip ediyoruz, yılda en az 2 koleksiyon hazırlıyoruz, buna göre üretimlerimizi planlıyoruz ve mağazalarımızda müşterilerimizin beğenisine sunuyoruz. Bu doğal olarak zor ve meşakkatli bir süreç. Tasarımdan rengine, paketlenmesinden etiketlenmesine kadar birçok detayla uğraşıyorsunuz. Sadece ürünü getirip mağazanıza koyduktan sonra işiniz bitmiyor, bundan sonra getirdiğiniz ürünlerin tanıtımı, reklam ve kampanyalarla müşterilerinize duyurma ve satış süreçleri başlıyor.

по работе с клиентами, которые являются связующим звеном между клиентом и производством. Они напрямую передают требования клиента производству и предоставляют качественный товар по наиболее выгодной для клиента цене в соответствии с его запросом.

Если в домашнем текстиле, мы, предполагая ожидание клиента, производим товар и выставляем на продажу в магазины, то в Horeca мы производим товар по требованиям заказчика и осуществляем поставку в оговоренные сроки. Это основное различие между сегментом Home и Horeca.

Как Вы оцениваете развитие торгового партнерства в текстильном секторе между Казахстаном и Турцией?

В южной части страны в городе Шымкент создана Специальная экономическая зона «Оңтүстік» направленная на развитие текстильной промышленности. В данный момент там началось небольшое производство текстильной продукции и мы работаем с

Horeca da ise süreçler daha farklı. Ürün çeşitliliği daha standart, ürün sayısı mağazacılığa göre daha az, satış ve pazarlama faaliyetleri daha farklı ilerliyor. Firmamızda horeca satışıyla ilgilenen 7 müşteri temsilcimiz var. Müşterilerimizle üretim arasında bir köprü vazifesi görüyorlar. Onların ihtiyaçlarını doğru anlayıp, üretime aktarıyorlar ve en uygun fiyata en kaliteli ürünü sunmak için servis veriyorlar.

İki sektör arasındaki en temel fark, parkende müşteri isteklerini ön görüp buna göre üretim yapıp mağazanıza koyduğunuz ürünü satıyorsunuz, horecada ise müzelerinizin istediği ürünü üretip zamanında teslim ediyorsunuz.

Kazakistan ve Türkiye arasında sektörünüz bazı ticari işbirliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kazakistan'ın güneyinde bulunan Çimkent şehrinde «Ontüstik» Özel Ekonomi Bölgesi'nde yer alan firmalar tekstil üzerine üretim yapmakta. Bizde bu bölgedeki firmalarla temas halindeyiz, bölgedeki gelişmeleri yakından takip ediyoruz.

Tekstil - ürün süreçleri olan ve emek isteyen bir

некоторыми фирмами и следим за развитием в этой сфере.

Текстильный сектор - это отрасль промышленности, которая является трудоемкой и включает в себя несколько процессов одновременно. Для развития этой отрасли необходимы взаимовыгодные условия для турецких и казахстанских инвесторов. Турция в мире занимает лидирующее место по производству текстиля и считается экспертом этой отрасли. Если поделиться турецким «ноу-хау» с казахстанскими инвесторами, можно будет добиться развития данной отрасли в Казахстане.

Что на Ваш взгляд необходимо делать для увеличения инвестиций и товарооборота текстильной продукции между Казахстаном и Турцией?

Основной причиной наших инвестиций в Казахстан является то, что, здесь высоко ценится турецкое качество. Основным поставщиком текстиля в Казахстан является Турция. Главной проблемой, которая мешает увеличить торговый оборот между нашими странами являются расстояния между странами. Грузы, отгруженные нами из Турции, доставляются в Казахстан приблизительно за 20 дней по суши, но этот срок может увеличиваться до 30-35 дней в связи с ситуацией на дорогах или погодных условий. Наряду с транспортными условиями, также одной из основных проблем является пересечение границ транзитных стран, через которые проезжает груз. В связи с удорожанием логистических услуг и увеличением сроков поставки товара, мы теряем возможность новых проектов. Для разрешения подобного рода проблем, в особенности требуется развитие и поддержка авиа-транспортников.

Для сокращения сроков производства и поставки мы инвестировали в ателье для пошива в Алматы. В нашем головном офисе функционирует ателье, которое отшивает некоторые срочные заказы для наших клиентов Ногеса. В прошлом году мы получили сертификат местного производителя ST KZ. Мы поставляем ткань из Турции и некоторые заказы отшиваем в Казахстане, что прилично сокращает срок поставки товара клиенту.

Какие планы у компании на будущее?

Наша компания продолжает свою деятельность в братском Казахстане, и планирует и дальше заниматься продажей и поставкой текстиля. Но в тоже время, отсюда мы планируем развивать наш бренд и открывать новые точки в других городах и странах. Первый шаг мы сделали в 2018 году, когда представили бренд Zugo на рынке Украины. В других странах мы планируем открывать магазины на условиях франшизы. В данный момент мы ведем переговоры с предпринимателями из четырех стран.

сектор, калыфье персонал башта olmak üzere yan sanayinin de gelişmesi gerekiyor. Bu bölgenin gelişebilmesi için Türk ve Kazak yatırımcının birleşmesine olanak sağlayacak şartların oluşması gerekiyor. Türkiye tekstil sektöründe artık dünya standartlarında üretim yapan ve sektörde söz sahibi olan bir ülke konumuna geldi. Türk tekstilcileri bilgi ve birikimini bu sektöre yatırım yapacak Kazak yatırımcılarla paylaşarak burada da sektörün gelişmesine öncülük edebilir.

Türkiye ile Kazakistan arasında perakende ve horeca sektörlerinin ticaret hacminin arttırılması için neler yapılabilir?

Bizim Kazakistan'a yatırım yapmamızdaki en büyük etken, burada Türk tekstil ürünlerinin kaliteli imajının yüksek olması. Kazakistan'ın tekstil sektöründeki en büyük tedarikçisi Türkiye'dir.

İki ülkenin ticaret hacminin gelişmesindeki en büyük engel maalesef aramızdaki mesafe. Türkiye'den çıkan bir tırımızın Kazakistan'a girişi yaklaşık 20 günü buluyor, bu yol ve mevsim şartlarına göre 30-35 güne kadar çıkabiliyor. Yol şartlarının yanında, transit ülke kapılarında yaşanan sorunlarda var. Teslim sürelerinin uzaması, navlun maliyetlerinin artması gibi sorunlar sipariş almamızı zorlaştırıyor. Bundan dolayı istediğimiz performansı yapamıyoruz. Bu süreçlerin kısaltılabilmesi için özellikle hava taşımacılığının desteklenmesi ve geliştirilmesi gerekiyor.

Biz bu süreçleri kısaltmak için özellikle horeca müşterilerimiz için bünyemizde konfeksiyon atölyesi kurduk, geçen sene yerli üretici belgemizi ST KZ aldık. Türkiye'den kumaş getirerek burada müşterilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda üretim yapıyoruz.

Firmanızın bundan sonraki planları nedir?

Firmamız dost ve kardeş ülke olan Kazakistan'ı satış ve pazarlama üssü seçerek, buradan diğer bölge ülkelere açılmayı hedeflemiştir. Hedefimizin ilk ayağı olarak da 2018 yılında Ukrayna'da başladık. Ukrayna bizim kendi yatırımımız, bundan sonraki başka ülkelere olan açılımlarımızı franchise olarak devam ettirmeyi düşünüyoruz. Bu konuyla ilgili dört ülkeyle görüşmelerimizi sürdürmekteyiz.

**Delivering
the
Difference**

- Срочная доставка документов, посылок и грузов по Казахстану и всему миру
- Прямые рейсы Алматы-Стамбул
- Лучшая цена на курьерскую доставку в Турцию

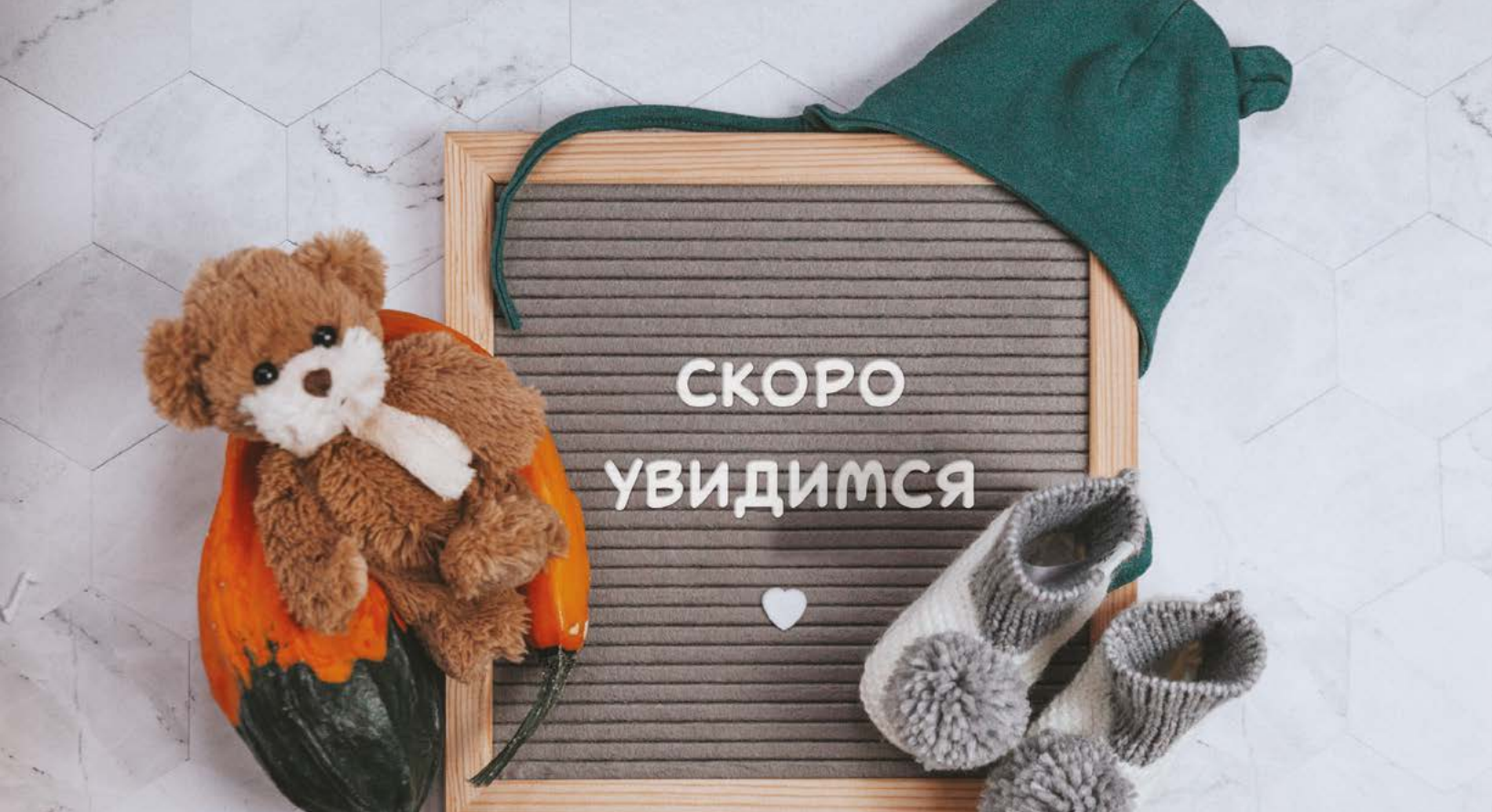

- Kazakistan'ın ve dünyanın her yerine belge, paket ve kargo gönderilerinizde hızlı teslimat
- Almatı-İstanbul direkt uçuşları
- Türkiye'ye gönderilerinizde en uygun teslimat fiyatı

ASE[®]
ASIA SKY EXPRESS

www.ase.kz
www.aseshop.kz
www.ase.com.tr

**30
YEARS**

Стандарт

- 8 консультаций
- лаб. анализы
- УЗИ плода

Центр семейного здоровья на Достык
г. Алматы, Пр. Достык, 63

ORHUN MEDICAL

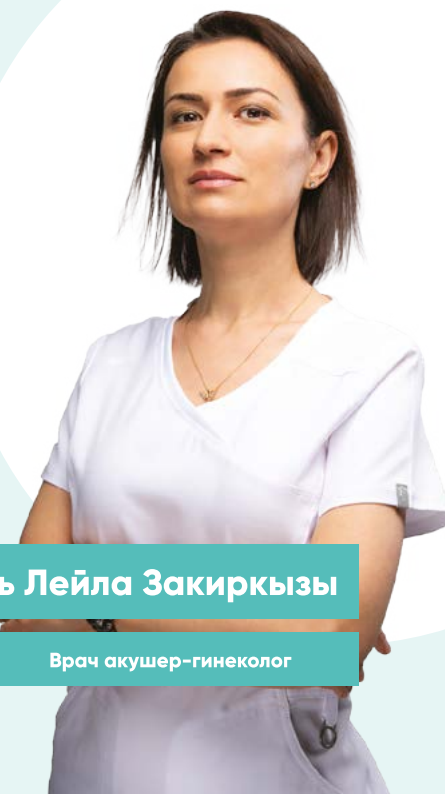
orhun.kz

orhunmedical

2814

Комфорт

**пакет Стандарт +
расширенный
пакет анализов**

Гечгиль Лейла Закиркызы

Врач акушер-гинеколог

НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ УЛУЧШЕНИЯ ЖИЗНИ

Историческое решение Главы государства Касым-Жомарта Токаева по разделению Алматинской области с новым областным центром в городе Конаеве дало новый импульс развитию региона. Сегодня он демонстрирует успешный рост практически по всем направлениям экономики. А город Конаев стал центром притяжения интересных идей и новых возможностей для процветания области.

По итогам 2022 года м в области обеспечен рост во всех основных отраслях экономики области. В промышленности произведено продукции на 1 589,4 млрд. тенге. Валовая продукция сельского хозяйства достигла 736,5 млрд. тенге или 100,1% к соответствующему периоду прошлому года. В строительстве объемы возросли на 28,4%, введено 790 тыс. кв. м. жилья или 105,7% к уровню 2021 года. В основной капитал области привлекли более шестисот млрд тенге инвестиций. Выросла торговля. План государственного бюджета выполнен на 105,0%. При прогнозе 743,2 млрд. тенге поступило 780,1 млрд. тенге. Во всех отраслях экономики создано 37 198 рабочих

мест, в том числе постоянные – 26 316.

Для дальнейшего эффективного развития экономики области и повышения благосостояния населения в регионе разработали и утвердили «Стратегию развития Алматинской области до 2030 года». В ней 5 основных стратегических направлений: сбалансированное территориальное развитие, повышение качества человеческого капитала, доступная инфраструктура для людей, повышение доходов населения, устойчивый экономический рост. Еще одним важнейшим документом по реализации 10 Национальных проектов является «План развития области на 2021-2025 годы».

В Плане развития области предусмотрены 3 направления (благополучие граждан, регион – комфортный и безопасный для проживания, сильная экономика). К примеру, в рамках НП «Комфортная школа» в области планируется построить 63 школ на 68 200 мест, что станет важнейшим шагом для решения проблемы трехсменного образования. Для повышения доступности первичной медико-санитарной помощи по нацпроекту «Модернизация

сельского здравоохранения» в 2023-2025 годах будет построено 38 объектов здравоохранения, из них 15 врачебных амбулаторий, 12 фельдшерско-акушерских пунктов и 11 медицинских пунктов.

Для повышения доходов населения разрабатывается «Региональный план по повышению доходов населения до 2025 года».

Он состоит из 4-х разделов: создание рабочих мест в реальном секторе экономики в рамках региональных карт занятости; повышение доходов сельского населения в рамках реализации проекта «Ауыл Аманаты»; социальные инструменты и меры государственной поддержки; привлечение инвестиций. Создавая новые рабочие места, открывая бизнес в селе, мы помогаем не только снизить количество безработных граждан, получателей АСП, но и повысить уровень жизни людей, даем не рыбу, а удочку.

Культурно-историческим наследие области – это бесценная духовная составляющая региона. Алматинская область - край богатых исторических и культурных памятников. В регионе начитывается 643 памятников археологии. Из них в государственном списке 325 памятников, В списке предварительного учета 318. Включены в список всемирного культурного наследия музей заповедник «Танбалы» Жамбылского района, городище «Талхиз» Талгарского района, городище «Карамерген» Балхашского района).

В регионе в период с 2018 года по 2021 годы проведены археологические научно-исследовательские работы на пяти объектах, для которых из местного бюджета выделено 27,7 млн.тенге.

В 2018 году проведена археологическая исследовательская раскопка на объекте «Шенгелді керуен сарайы». В ходе проведенных раскопок получили дополнительные сведения ученых о планиграфии, функционировании, стратиграфии, крепости караван-сарай. Также, были проведены исследования археологических памятников «Кыргауылды 1» Карасайского района, сакских курганов сакской эпохи «Бурган», памятников курганного типа «Тамгалы тас некрополь» расположенных в Жамбылском районе. Найденные в результате раскопок экспонаты передали в областной музейный фонд.

В 2020-2021 годах за счет средств областного бюджета по заказу Алматинского областного центра по охране историко-культурного наследия ТОО «Археологическая экспедиция»

провела научно-исследовательские работы на могильниках, относящихся к Пазырыкской культуре в селе Таусамалы Аксуского района. В результате раскопок были обнаружены и переданы в областной музей различные археологические находки из бронзы, железа, кости. В 2021 году ТОО «Казархеология» провел аварийные раскопки археологических памятников, расположенных в селе Батан Карасайского района.

В 2022 году управлением культуры, архивов и документации Алматинской области был заключен меморандум между Институтом археологии им. А.Маргулана Комитета МН РК. На основании меморандума запланированы работы по установлению охранных зон археологических памятников и включение их в кадастровую карту.

На сегодняшний день проведены круглые столы совместно с Институтом А. Маргулана по совместной работе определения охранных зон объектов историко-культурного наследия области.

В текущем году запланированы археологические работы в районах.

Вместе с тем, ведутся работы по включению в государственный список городище «Кастек» Жамбылского района и «Курганный могильник Иссык» Енбекшиказахского района. Соответствующие документы были направлены в МКС РК.

Ведется работа по установке QR-кодов на памятниках истории и культуры на территории области. Всего за 2019-2022 годы QR-коды установлены на 518 объектах.

В 2021-2022 годах были сняты документальные фильмы о региональных сакральных объектах местного значения. Съёмочная группа охватила Аксуский, Сарканский, Енбекшиказахский, Жамбылский, Илийский районы и города Талдыкорган, Конаев. В текущем году будут включены другие сакральные объекты в Жамбылском, Талгарском, Илийском, Балхашском, Енбекшиказахском, Карасайском районах и г. Конаеве.

Для дальнейшего развития этой важной отрасли экономики создается вся необходимая инфраструктура. Так с начала 2023 года обследованы туристские объекты, маршруты и тропы для дальнейшего их обустройства в текущем году. В рамках экспедиции изучены турмаршруты и тропы до оз.Есік, музея-заповедника «Есік», плато Ассы, объект ЮНЕСКО - городища «Талхиз» а также, Талгарский (экотропы Алматинского

заповедника) и Тургеньский (водопады Кайрак и Медвежий) ущелья, заповедник музей «Танбалы» (Жамбылский район), петроглифы на

урочище «Тамгалы тас» (г.Конаев), оз.Кольсай и Кайынды, ущелье Саты, «Музтау» в Кегенском районе.

В текущем году будет обустроено 337 км туристских троп и маршрутов. Составлены карты маршрутов с GPS координатами, отмечены более 200 точек для установки туристской инфраструктуры (арки, стелы, беседки, урны, скамейки, указатели, информационные щиты с картами маршрутов, смотровые площадки и фотозоны).

Планируется расширение туристской навигационной системы на туристских дестинациях региона. В текущем году на основных туристских локациях и вдоль трасс намечается установка более 100 туристских указателей.

Вместе с тем, запланирована строительство грунтовой дороги «Тургень-Обсерватория до плато Асы», завершение среднего ремонта автодороги к подъезду ГНПП «Алтынемел», строительно-монтажные работы линий электропередач до ущелья Саты, оз.Кайынды и Международного альпинистского лагеря «Хан Тенгри».

Параллельно будет вестись работа по привлечению частных инвестиций. Намечено строительство туристских комплексов «Golden beach Kapshagai» (2 млрд. тенге), «Makao Luxury Village» (3 млрд.тенге) в г.Конаев, расширение горнолыжного курорта «Ой-

Карагай» в Талгарском районе (566 млн.тенге), форелевого хозяйства «Great Steppe Heritage» в Кегенском районе (400 млн.тенге), визит-центра на территории ГНПП «Шарын» в Уйгурском

производству алюминиевых профилей. BTM Group по выпуску теплоизоляционных материалов. Продукция завода отвечает современным европейским стандартам и была

районе (400 млн.тенге), визит-центра на урочище Батан в ГНПП «Иле-Алатау» (300 млн. тенге) и др.

В дальнейших планах развитие пляжного туризма посредством благоустройства побережья, Капшагайского водохранилища. Планируется постоянная работа по развитию кадрового потенциала в сфере туризма путем проведения курсов, семинаров, мастер-классов для представителей отрасли туризма, а также создание новых объектов размещения на базе термальных источников воды Уйгурского района.

Область – одна из самых привлекательных для инвесторов. К примеру, с участием турецких инвесторов в Алматинской области реализован ряд инвестиционных проектов таких, как Anadolu Endustri Holding (TOO «Эфес Казахстан») производство пивоваренной продукции Компания представляет на пивном рынке Казахстана около 15 марок пива. Ежегодно на протяжении последних лет компания перечисляет налогов и прочих платежей в бюджет около 13 миллиардов тенге.

Также среди крупнейших инвестиционных проектов, реализуемых с участием иностранных партнеров – это Hoffmann Aluminium по

использована в большинстве престижных проектов в Казахстане и соседних странах Средней Азии. TOO «Якар» - один из крупнейших производителей кондитерской продукции. Предприятие «Алматы Турмыстык Техника Заводы» выпускает современную бытовую технику.

Кроме того, на территории области реализуются проекты по производству систем крепления рельсов TOO «ISCO», Строительство оптово-распределительного центра Kucukler Holding (LC Waikiki), а также TOO «Якар» и TOO «Алматы Турмыстык Техника Заводы» реализуют проекты по расширению производства.

Наличие турецких инвесторов способствует улучшению экономики области, подготовке специалистов и созданию новых рабочих мест, позволяет внедрить передовые достижения менеджмента и маркетинга, наполнить внутренний рынок качественными товарами отечественного производства с одновременным увеличением объемов экспорта в зарубежные страны.

Статья предоставлена Пресс-службой акима Алматинской области

esan

Through our vision of finding and producing natural resources that are sensitive to people, the environment, and the future and increasing their value for the world,

**WE ARE WORKING
TOWARDS A
BRIGHTER WORLD.**

Esan and TauKen Samruk established joint company "South Ural Resources" exploring for new mines in Kazakhstan.

www.esan.com.tr

многие другие темы, которые мы проводим для администраторов и сотрудников заведений.

- Ваша любимая тема?

Мне нравятся все темы, но для себя лично я отмечу две темы: мотивация и тайм менеджмент. Эти темы касаются всех, не важно, где, как и чем занимается человек, они полезны и для рабочих моментов, и для личной жизни.

- Как часто Вы проводите тренинги?

Раз в месяц мы проводим тренинг для всех, темы вы можете посмотреть на нашем сайте www.uniqueway.kz. Помимо этого, мы проводим тренинги в компаниях на договорной основе, и, конечно же, оставляем время для индивидуальных коуч сессий.

- Что Вас вдохновляет в этой работе?

Как я говорил ранее, для меня очень важно нести пользу, накопленный опыт и знания людям. Меня вдохновляют интерес участников тренингов, их обратная связь и эмоции, которые дают им наши тренинги.

- Какая Ваша отличительная особенность, как тренера? Почему из огромного числа тренеров должны выбрать Вас?

Нет одного шаблона по каждой теме, потому что к каждому заказчику у нас индивидуальный подход, уже на первой встрече я диагностирую проблемные моменты в компании и предлагаю определенные темы для тренингов. Обычно тренинги проходят в течение определенного времени, потому что за один тренинг сложно, да и практически невозможно дать всю информацию и закрепить ее. На наших тренингах всегда есть теоретическая часть и практическая, где мы раздаем нужный материал, делаем упражнения, играем в игры и, таким образом, закрепляем полученную информацию.

- Как руководитель компании может оценить квалификацию тренера, кроме как по рекомендациям?

Для начала руководителю необходимо четко понимать задачи, которые он собирается решить с помощью тренинга. Нужно отнестись к этому так, как к выбору объекта для личных инвестиций. После этого выбирать тренера, исходя из его личного практического опыта и специализации. Сделать это можно также при личном общении с тренером. Нужно, чтобы он рассказал и показал, каким образом он собирается решать поставленные задачи. Пусть тренер расскажет о своем опыте решения подобных задач в прошлом, о том, как он тренирует навыки и почему именно таким образом. Как он работает с мотивацией и сопротивлением участников, каким образом можно будет проконтролировать результативность обучения в конце тренинга, особенно степень владения навыками, а не знаниями.

konular herkesi ilgilendirir. Bir insan nerede, nasıl ve ne yaparsa yapsın, hem çalışma hem de özel hayatında bu iki konuya çok dikkat etmeli.

- Ne sıklıkla eğitimlerinizi yapıyorsunuz?

Ayda bir kez herkese açık eğitim veriyoruz, web sitemizde (www.uniqueway.kz) konuları görebilirsiniz, bunun yanı sıra şirketlerle sözleşmeli eğitimler yapıyoruz ve tabi ki bireysel koçluk için de zaman bırakmaya çalışıyoruz.

- Bu çalışmada size ilham veren nedir?

Daha önce de söylediğim gibi insanlara fayda, deneyim ve bilgi verebilmek benim için çok önemli. Katılımcıların eğitimlere olan ilgisinden, geri bildirimlerinden ve eğitimlerimizin onlara yaşattığı duygulardan ilham alıyorum.

- Bir eğitimci olarak sizi diğerlerinden ayıran özelliğiniz nedir? Neden çok sayıda eğitimci arasından seçilmelisiniz?

Her konu için tek bir şablon yok çünkü. Her müşteriye bireysel bir yaklaşımımız var. Genellikle ilk toplantıda şirketteki iyileştirilmesi gereken noktaları teşhis ediyoruz. Ona göre de eğitimler için belirli konular öneriyoruz. Eğitim ve iyileştirmeler belirli bir süre içinde gerçekleşir, tek bir eğitim ve konu ile tüm bilgileri verip pekiştirmek imkansızdır. Bu sebeple eğitimlerimiz teorik ve pratik kısımdan oluşuyor, gerekli materyalleri dağıtıyoruz, alıştırma yapıyoruz, işlevsel oyunlar oynuyoruz ve böylece alınan bilgileri pekiştiriyoruz.

- Şirket yöneticisi, tavsiyeler dışında bir eğitimcinin niteliklerini nasıl değerlendirebilir?

Başlangıç olarak, Yöneticinin eğitim yardımıyla çözeceği ve/veya iyileştireceği konuları açıkça anlaması gerekir. Bunu kişisel ve personellerine yatırım olarak görmesi de çok önemlidir. Kişisel pratik deneyimine ve uzmanlığına göre bir eğitmen seçilmelidir. Bunun için eğitmenle yüz yüze görüşme yapılması elzemdir. Görev ve iş tanımlarını, varsa sorunları nasıl çözeceğini anlatması, eğitim süreci ve bu sürecin pekiştirilmesi gibi konularda yöneticiye net bilgileri sunması gerekmektedir.

- Можете ли выделить ошибки, которые совершают руководители в своей отрасли?

Количество ошибок напрямую связано с умением руководить. Это не приходит само. Руководители должны этому учиться. Многие из них считают, что учиться и меняться должны все, кроме них. Особенно те, кто достиг определенных результатов в бизнесе. Пора задуматься о повышении собственной компетенции в управлении – отказаться от уже устаревших подходов к управлению и освоить современные технологии и инструменты, которые будут адекватны рыночной ситуации.

- Почему, на Ваш взгляд, необходимо посетить или заказать Ваш тренинг?

На свои открытые тренинги я приглашаю всех, кто считает это посещение для себя целесообразным.

Посетив наш тренинг, можно приобрести вполне конкретные знания и «инструменты», разработанные и лично проверенные методики. Дальше всё зависит от человека. Применение их ведёт к профессионализму и результатам, а хранение в голове – к ожиданию чуда и разочарованию. Поэтому при выборе тренера обязательно нужно определить для себя четкие цели, а, определив, ориентироваться на его практический опыт и специализацию. Никто не является экспертом во всем!

- Какой результат в идеале должен получить участник Вашего тренинга?

Свои тренинги я всегда начинаю с того, что говорю: у меня нет волшебной палочки, с помощью которой я вложу знания в ваши головы, все зависит от вас самих!

Если участник тренинга готов посмотреть с другой стороны на обстоятельства, в которых он находится, он - на правильном пути, и мы всегда будем рады делиться своими навыками и знаниями.

- Ваши пожелания нашим читателям.

Я желаю, чтобы люди могли признаться себе в том, что они не эксперты во всем, люди должны давать себе возможность посмотреть на ситуацию с другой стороны, ну и, конечно же, я желаю, чтобы каждый человек нашел свой уникальный путь.

- Спасибо Вам за интересный и содержательный разговор.

Eğitmenin benzer sorunlarla ilgili geçmiş deneyimlerinden, nasıl ve neden bu şekilde geliştirdiğinden bahsetmesine izin verilmelidir. Katılımcıların motivasyonu ve ilgi odakları ile nasıl çalışacağını, eğitim sonunda eğitimin etkinliğini, sadece bilgi değil, beceri ve ustalık derecelerini de kontrol edeceğini anlatmalıdır.

- Sektörlerindeki yöneticilerin yaptığı hataları vurgulayabilir misiniz?

Hata sayısı, yönetim ile doğrudan ilişkilidir. Değişen dünya düzeninde yönetici olabilmek kendiliğinden gelişmiyor. Yöneticinin öncelikle bunu bilmesi ve kabullenmesi gerekiyor. Birçok yönetici, kendileri dışındaki herkesin öğrenmesi ve değişmesi gerektiğine inanıyor. Özellikle iş hayatında belirli bir yerlere ulaşmış olanlar, kendi yönetim yeterliliklerini geliştirmeyi bırakmaya başlıyor. Modası geçmiş yönetim yaklaşımlarını terk etmenin, piyasa durumuna uygun modern teknolojiler ve araçlarla gelişime açık olanların yükseldiği ve yükseltildiği bir zamandayız. Bunu anlamaya çalışmamak bence en büyük hatadır.

- Sizce eğitime katılmak veya şirketler tarafından davet edilmek neden gerekli?

Eğitimi kendisi için uygun gören herkesi açık eğitimlerime davet ediyorum.

Eğitimlerimizde, özel hazırlanmış sunumlar ile kabul görülen ve geliştirilmiş yöntemleri görebilirsiniz. Kişisel olarak test edilmiş metodlar ve uygulamalarla teoriyi pekiştiriyor ve daha kabul edilebilir hale getiriyoruz. Fakat biliyoruz ki bunları benimsemek ve uygulamak profesyonelliğe ve başarılı sonuçlara, kafada tutmak ise mucize beklentisine ve hayal kırıklığına yol açar. Bu nedenle, bir eğitmen seçerken, kendinize net hedefler belirlemeniz ve belirledikten sonra onun pratik deneyimine ve uzmanlığına odaklanmanız gerekir.

Kimse her konuda uzman değildir! Bunun için yaptıklarınıza farklı bir bakış açısı ile de bakılması gerekir.

- Eğitiminizin katılımcısı genel olarak nasıl bir sonuç almalıdır?

Eğitimlerime her zaman şunu söyleyerek başlarım: Bilgiyi kafanıza yerleştireceğim sihirli bir değneğim yok, her şey size ve isteğinize bağlı!

Bir eğitim katılımcısı, içinde bulunduğu koşullara farklı bir açıdan bakmaya hazırsa, doğru yoldadır ve biz de bilgi ve becerilerimizi paylaşmaktan her zaman mutluluk duyarız.

- Okurlarımıza dilekeleriniz neler?

Keşke insanlar her konuda uzman olmadıklarını kendilerine itiraf edebilseler ve durumlarına bazen farklı bir açıdan bakma fırsatı verebilseler diyorum.

Ve tabi ki de her insanın kendi Benzersiz Yolunu bulmasını diliyorum..

- İlginç ve anlamlı sohbet için teşekkürler.

+7 701 345 1 345

@put.unikalnyy

www.uniqueway.kz

ESPERANZA GROUP

ЗА РАЗВИТИЕ НАШЕЙ СТРАНЫ

Казахстан- это огромный потенциал для развития бизнеса, для строения индустриальной экономики.

ESPERANZA GROUP укрепляет веру в будущее Казахстана, поддерживает отечественного производителя!

"Hoffman Aluminium", "Almaty Production", "Сапа Курылыс" - более 100 реализованных и успешных проектов по Казахстану и Европе.
"PQ Esperanza", "PQ Gogol", "Marakanda" - 20 лет опыта в ресторанном бизнесе.

Мы за идею создания нового Казахстана.
Разные взгляды но единая нация.
В единстве наша сила!

050004, Республика Казахстан, г. Алматы,
пр. Сейфуллина, 481
тел.: +7 727 299 66 99
моб.:+7 701 101 1441 - ОЗЕЛ Мустафа

ESPERANZA GROUP

FOR THE DEVELOPMENT OUR COUNTRY

ESPERANZA GROUP FOR THE DEVELOPMENT OF OUR COUNTRY

Kazakhstan has a huge potential for business development, for building an industrial economy.

ESPERANZA GROUP strengthens faith in the future of Kazakhstan, supports domestic producers!

"Hoffman Aluminum", "Almaty Production", "Sapa Kurylys" - more than 100 implementedand successful projects in Kazakhstan and Europa.
20 years experience in the restaurant business. "IC Esperanza", "IC Gogol", "IC Marakanda".

We are for the idea of creating.
The New Kazakhstan.
Solidarity is our strength!

050004, Republic of Kazakhstan, Almaty, Seifullina Ave., 481
tel.: +7 727 299 66 99
mob.:+7 701 101 1441 - OZEL Mustafa

Түркістан облысына тартылған инвестицияның басым бөлігі өнеркәсіп саласына тиесілі

Ежелден түркі тілдес халықтардың орталығы
болған Түркістан алдағы уақытта да мәдени-
тарихи және рухани орталықтарының бірі
болып қала бермек. Орталық Азияның ежелгі

қалаларының бірін жаңғырту және оның рухани
және сауда орталығы ретіндегі маңыздылығын
арттыру мақсатындағы жұмыстар жалғасуда.

Industrial investments in the Turkistan region on the rise

Turkistan which has been the spiritual capital of
Turkic-speaking nations since ancient times remains
one of the cultural and historical centers. Work on
the modernization of the Central Asian ancient city
is carried on, also expanding its importance as a
spiritual and commercial center.

The main competitive advantage of the Turkistan
region is climatic conditions favorable for the
development of agriculture. The area is the leader
in the country in terms of the number of agricultural
enterprises.

Temperate continental climate, high average
annual temperature, a significant proportion of
fertile lands, and «green technologies» contribute
to economic activity in the agrisector.

At present, the Turkistan region has considered
to be an advantageous region for investment. The
territory is strategically important and is an ideal lo-
cation for business and investment. Currently, the
biggest share of the regional economy is agriculture

Түркістан облысының бәсекелестік артықшылығы ауыл шаруашылығын дамыту үшін қолайлы климаттық жағдайлар болып табылады. Облыс ауыл шаруашылығы кәсіпорындарының саны бойынша елімізде жетекші орында.

Қоңыржай континенталды климат, құнарлы жерлердің едәуір үлесімен қатар орташа жылдық жоғары температура «жасыл технологияларды» енгізе отырып, шаруашылық қызметті жүргізуге ықпал етеді.

Қазіргі таңда Түркістан облысы инвестиция салу үшін өте тиімді аймақ саналады. Өңір стратегиялық маңызды әрі, бизнесті жүргізіп, инвесторлардың құқықтарын қорғау мен

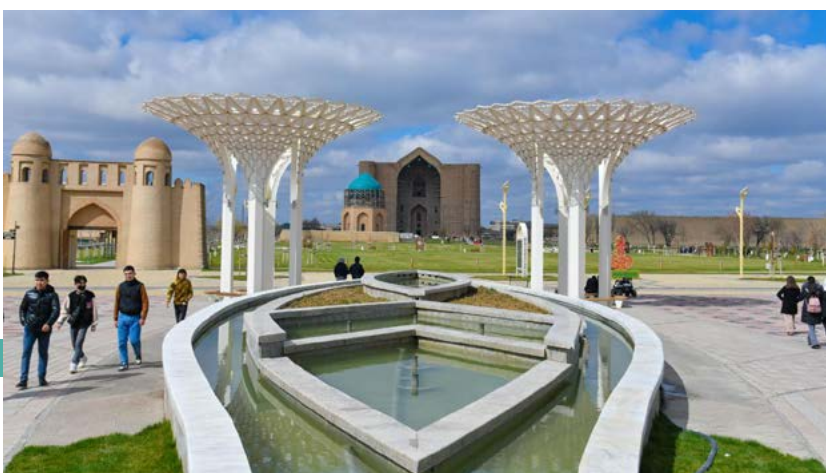
(17.1%), logistics (9.8%), construction (9.8%), mining industry (8.4%), trade (5.1%), and food industry (3.3%).

инвестициялық таландыру үшін өте қолайлы аймақ. Қазіргі таңда облыс экономикасының негізгі үлесін ауыл шаруашылығы (17,1%), логистика (9,8%), құрылыс (9,8%), тау-кен өнеркәсібі (8,4%), сауда (5,1%), және тамақ өнеркәсібі (3,3%) құрайды.

Айта кету керек, облыста **2023-2027** жылдарға арналған Түркістан облысының инвестициялық жобаларының тізбесі (пул) қалыптастырылды. Қазіргі уақытта, жалпы құны 2,7 трлн. теңгеге 17 093 жұмыс орнын құрумен 288 инвестициялық жобаларды құрайды.

2022 жылдың қорытындысымен негізгі капиталға салынған инвестициялар көлемі 739,5 млрд. теңгені құрады.

It is worth mentioning that the investment projects pool of the Turkistan region for 2023-2027 includes 288 investment projects for a total cost of 2.7 trillion tenges and provision of 17,093 new jobs.

By the end of 2022, the volume of investments in fixed capital amounted to 739.5 billion tenges.

In 2023 151 investment projects with the creation of 4,357 jobs at a total cost of 230.4 billion tenges have been planned to implement throughout the region.

In addition, investment sites with preferential conditions have established in the city. The region offers industrial zones with ready-made industrial buildings and low tariffs for utility

2023 жылы жалпы құны 230,4 млрд. теңгеге 4 357 жұмыс орнын құрумен 151 инвестициялық жоба жүзеге асыру жоспарлануда.

Сонымен қатар, қалада жеңілдетілген шарттары бар инвестициялық алаңдар құрылған. Дайын өндірістік

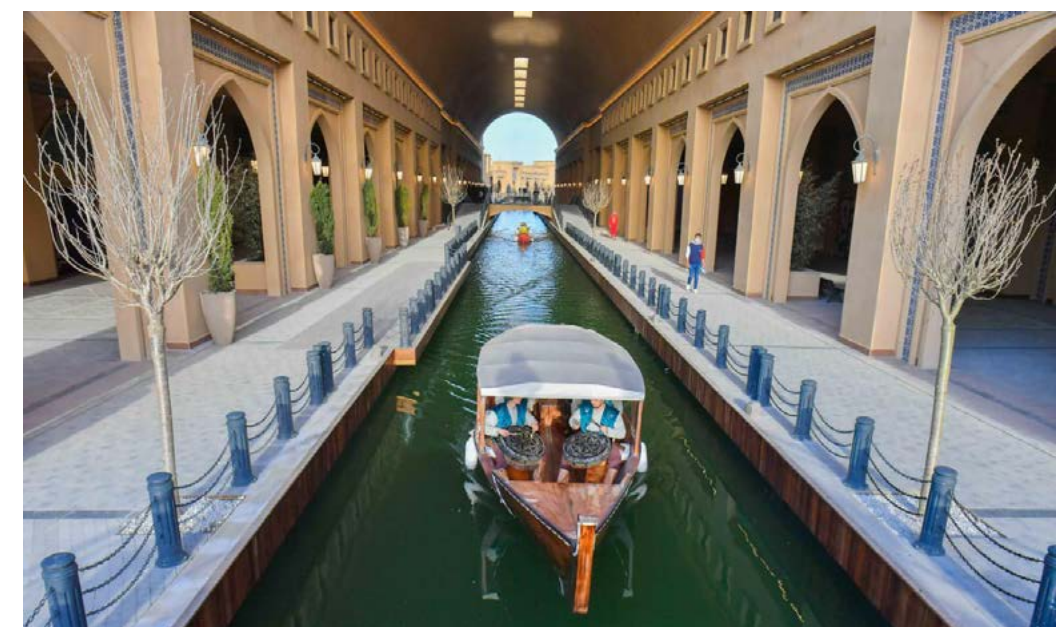
ғимараттары бар және коммуналдық қызметтерге тарифтері төмен индустриялық аймақтар, «TURKISTAN» арнайы экономикалық аймағы, АЭА қатысушыларға бірқатар салықтардан, оның ішінде корпоративтік табыс салығынан босатуды қамтамасыз етілген.

Түркістан облысы қысқа мерзім ішінде айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізді. Облыстың үлкен перспективаларын ескере отырып, «Turkistan Invest» өкілдері Түркістан облысының экономикасына инвестиция салуға шешім қабылдаған отандық және шетелдік инвесторларға көмек көрсету жұмыстарын жүргізеді. Компания аймақ инвесторларына жобаларды жүзеге асыруда жан-жақты қолдау көрсетуге әзір.

(Бұл ақпарат «TURKISTAN INVEST» инвестиция тарту және экспортты дамыту аймақтық агенттігі» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінен алынды)

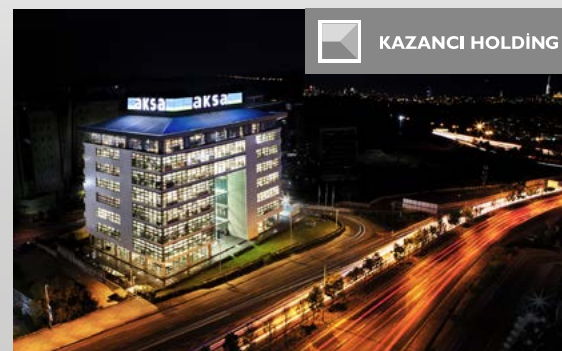
services and special economic zone «TURKISTAN,» that provides exemption from a number of taxes and tariffs, including corporate income tax.

Turkistan revived reaching drastic developments in just a short period of time. Taking into account the great opportunities of the region, the «Turistan Invest» regional agency offers all-round support support to investors and invites to discover the Turkistan region as a new booming destination for tourism and investment.

(This information was obtained from TURKISTAN INVEST regional investment and export development agency limited liability company)

Kazancı Holding is one of the leading groups in the energy sector, which is founded in the 1950s. In its journey of more than half a century, the group, which has always shaped its activities with customer satisfaction and trust principle, has become a global power with investments made worldwide with its visionary identity and innovative approach. The brands of Kazancı Holding, operating worldwide with a quality and reliable service approach, are Aksa Energy, Aksa Natural Gas, Aksa Electricity, Aksa Power Generation, Aksa Tourism and Aksa Agriculture.

Ali Metin Kazancı
Founder of Kazancı Holding

Aksa Power Generation Connects the World to Life

Aksa Power Generation was founded as an electrical motor factory by Ali Metin Kazancı in 1968. Aksa manufactured its first generator in 1984 and became an expert in machinery and hardware for electrical energy supply. In 1994, Aksa community became corporate under Kazancı Holding and achieved its current structure. Aksa has been the leader of the generator market for a long time and is among Turkey's top 100 industrial enterprises and exporters.

Aksa Power Generation manufactures gasoline, diesel, natural gas and marine generator sets from 1 kVA to 3.125 kVA, as well as lighting towers and generator equipment, with 3 production facilities in Turkey, China and the USA, and 2 trade centers in the Netherlands and UAE. It is a leader and pioneer in its sector.

AKSA is a global brand that sells products to 178 countries

Aksa Power Generation, with its experience of more than 30 years, is working non-stop to continue its production in 178 countries of the world. Aksa provides uninterrupted services with its 24/7 service guarantee with 24 offices worldwide.

With the solutions Aksa offers in healthcare, construction, mining, data centers and many other sectors, it has accomplished many successful projects in Turkey and worldwide.

It employs the highest caliber engineers at its R&D facilities in Istanbul-Turkey and Changzhou-China and develops hardware and software solutions to provide world-class high-quality products. Aksa is one of the world's first natural gas generator manufacturers. In addition to the standard product range, Aksa manufactures tailor-made products that meet customer needs.

The main elements of Aksa's marketing strategy are to create value with high quality, energy efficient, low noise and low emission products that provide maximum benefit to its customers with internationally competitive prices, reasonable payment terms and short delivery times.

Empowering Kazakhstan

LLP Aksa Kazakhstan, has been operating since 1998. Nowadays, LLC Aksa Kazakhstan has 2 branch offices in Almaty and Atyrau cities with own warehouses. LLC Aksa Kazakhstan offers rental solutions and technical service as well.

POWER YOUR FUTURE

info@aksakz.kz +7 727 338 48 47 +7 (701) 071-49-49 +7 (701) 081-38-43 Suyunbay av. 89A, Almaty

Компания KLV İnşaat была основана в 1988 году и с момента своего основания работает практически во всех отраслях строительного сектора. Головной офис компании находится в Турции.

Имеет широкое портфолио услуг и зарекомендовала себя в таких направлениях как строительство автомагистралей, железных дорог, туннелей, мостов, обслуживание дорог, водоканалы питьевой воды, канализационные сети, линии электропередач, телекоммуникационная инфраструктура, инфраструктура, возведение зданий и больниц, строительство зданий общественных учреждений, работы по благоустройству и озеленению.

Мы продолжаем успешно сотрудничать с такими учреждениями Турецкая государственная железная дорога (TCDD), Государственные водные работы (DSİ), Управление автомобильных дорог (KGM), Ведомство

по регулированию энергетического рынка (EPDK), İRA, Министерство здравоохранения, Администрация жилищного строительства (TOKİ), муниципалитеты, İller Bank, Турецкая корпорация по передачи электроэнергии (TE-İAŞ), муниципалитет города Кахраманмараш, Türk Telekom, Всемирный банк и т.д..

В Казахстане была задействована в проекте Большой алматинской кольцевой автодороге (БАКАД), которая будет огибать город Алматы с запада на восток и протянется вдоль северной границы города на расстоянии 20–25 км от центра мегаполиса.

По новому проекту развития автомобильных дорог «Юг-Запад» 12 декабря 2022 года KLV İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ (КЛВ ИНШААТ АНОНИМ ШИРКЕТИ) подписал генерального подряда для строительства дороги «Курты-Бурылбайтал».

KLV İnşaat A.Ş. 1988 yılında kurulmuştur. Kurulduğu günden bugüne kadar inşaat sektörünün hemen hemen her dalında faaliyet göstermektedir.

Karayolu, demiryolu, tünel, köprü, yol bakım ve onarım, gölet, kanalizasyon, iletim hatları, telekom altyapısı, içme suyu hattı, organize sanayi bölgeleri altyapıları, bina, konut, hastane, kamu kurum binaları, peyzaj ve çevre düzenleme işleri gibi geniş bir portföyde güçlü referanslara sahiptir.

KGM, TCDD, DSİ, EPDK, İPA, SAĞLIK BAKANLIĞI, TOKİ, BELEDİYELER, İLLER BANKASI, VALİLİKLER, TEİAŞ, K.MARAŞ BELEDİYESİ, TÜRK TELEKOM, WORLD BANK v.b. kurumlarla başarılı bir şekilde çalışmalarımız devam etmektedir.

Merkezi Türkiye'de bulunan şirket, 4 Şubat 2021 tarihinden bu yana Kazakistanda faaliyet göstermektedir.

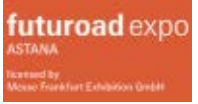
Kazakistan'da, Almatı'yı batıdan doğuya doğru çevreleyecek ve şehrin kuzey sınırı boyunca megalopolisin merkezinden 20-25 km uzaklıkta olacak olan Büyük Almatı Çevre Yolu (BAKAD) projesinde yer aldı.

KLV İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ, ana yüklenicisi olarak yer aldığı Güney-Batı Yolları Geliştirme Projesi, Kurty-Burylbaital Yol Kesimi için 12.12.2022 tarihinde sözleşme imzaladı.

КАЛЕНДАРЬ ВЫСТАВОК (март - июнь 2023) FUAR TAKVİMİ (Mart - Haziran 2023)

	Название / Adı	Специализация / Alan	Дата / Tarih	Адрес / Adres
	Central Asia Fashion 2023	Мода Moda	13.03.2023 - 15.03.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı
	Homedeco Kazakhstan 2023	Дизайн интерьера İç dekor	13.03.2023 - 15.03.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 / Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı
	KAZTOOLEXPO 2023	Строительство, ремонт, реконструкция İnşaat, onarm, restorasyon	14.03.2023 - 16.03.2023	г. Алматы, Forum Almaty, пр. Сейфуллина, 617 / Forum Almaty, Seyfullin cad. No: 617, Almaty
	KazFood/ Food Industry Kazakhstan 2023	Продукты питания, упаковка и тара Gıda ve ambalaj	15.03.2023 - 17.03.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Lift Expo Kazakhstan 2023	Лифтовое оборудование Asansör ekipmanları	29.03.2023 - 31.03.2023	г. Алматы, выставочно-спортивный центр имени Б. Шолака, пр. Абая, 44 Baluan Şolak Fuar ve Spor Merkezi, Abay cad. No:44, Almatı
	AgriTekAstana 2023	Сельское хозяйство Tarm	29.03.2023 - 31.03.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Kazakhstan Security Systems 2023	Безопасность, защита Güvenlik, koruma sistemleri	05.04.2023 - 06.04.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Intelligent Building Expo 2023	Недвижимость, архитектура Emlak, mimarlık	05.04.2023 - 06.04.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Modern Office Expo 2023	Оснащение офиса Ofis malzemeleri	05.04.2023 - 06.04.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Business Technology Expo 2023	Бизнес, франчайзинг, инвестиции İş, franchising, yatırım	05.04.2023 - 06.04.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana
	Flowers. Fazenda. Almaty 2023	Ландшафтный дизайн, сад, цветы Manzara tasarm, bahçe, çiçekler	05.04.2023 - 07.04.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı

	Теплицы. Овощеводство. Орошение. Цветы 2023	Растениеводство <i>Bitki yetiştirme</i>	05.04.2023 - 07.04.2023	г. Алматы, Атакент- Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Atyrau Oil&Gas 2023	Нефть и газ <i>Petrol ve gaz</i>	05.04.2023 - 07.04.2023	г. Атырау, Выставочный центр «Атырау», пр. Абулхаир хана, 79 <i>«Atrau» fuar merkezi, Abulhayir han cad. No:79, Atrau</i>
	AtyrauBuild 2023	Строительство, архитектура <i>İnşaat, mimarlık</i>	05.04.2023 - 07.04.2023	г. Атырау, Выставочный центр «Атырау», пр. Абулхаир хана, 79 <i>«Atrau» fuar merkezi, Abulhayir han cad. No:79, Atrau</i>
	Automechanika Astana 2023	Автомобили, мотоциклы, запчасти <i>Otomobil, motosiklet, yedek parçalar</i>	12.04.2023 - 14.04.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Futuroad Expo Astana 2023	Транспорт, логистика <i>Ulaştırma, lojistik</i>	12.04.2023 - 14.04.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	KITF 2023	Туризм <i>Turizm</i>	19.04.2023 - 21.04.2023	г. Алматы, Атакент- Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Beauty Trend 2023	Косметика <i>Kozmetik</i>	19.04.2023 - 21.04.2023	г. Алматы, Forum Almaty, пр. Сейфуллина, 617 <i>Forum Almaty, Seyfullin cad. No: 617, Almatı</i>
	Eurasian Book Fair 2023	Букинистика <i>Sahaf</i>	19.04.2023 - 23.04.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Securex Kazakhstan 2023	Безопасность, защита <i>Güvenlik, koruma sistemleri</i>	03.05.2023 - 05.05.2023	г. Алматы, Атакент- Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Kazakhstan Machinery Fair 2023	Промышленная инженерия, машиностроение <i>Endüstri mühendisliği, makine yapımı</i>	10.05.2023 - 12.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Kazakhstan Industry Week 2023	Промышленная инженерия <i>Endüstri mühendisliği</i>	10.05.2023 - 12.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Central Asia Office 2023	Канцелярские товары <i>Krtasiye</i>	14.05.2023 - 17.05.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>

	Central Asia Houseware 2023	Бытовая электроника, товары для дома <i>Elektrikli ev cihazları ev ürünleri</i>	14.05.2023 - 17.05.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	KIHE 2023	Здравоохранение <i>Sağlık</i>	17.05.2023 - 19.05.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	AutoMarket-Expo Kazakhstan 2023	Автомобили, мотоциклы <i>Otomobil, motosiklet</i>	17.05.2023 - 19.05.2023	г. Алматы, Выставочно- спортивный центр имени Б. Шолака, пр. Абая, 44 <i>B. Şolak Fuar ve Spor Merkezi, Abay cad. No:44, Almatı</i>
	Busworld Central Asia 2023	Автобусы <i>Otobüsler</i>	18.05.2023 - 20.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Qazaqstan Live Fest 2023	Туризм, спорт <i>Turizm, spor</i>	18.05.2023 - 20.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Natural Products & Healthy Lifestyle 2023	Органическая продукция <i>Organik ürünler</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Алматы, Атакент- Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Central Asia Beauty Expo 2023	Косметика, парикмахерское искусство <i>Kozmetik, kuaförlük</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Powerexpo Astana 2023	Энергетика, энерго- сбережение <i>Enerji ve enerji tasarrufu</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	AstanaBuild 2023	Строительство, архитектура, ремонт <i>İnşaat, mimarlık, onarm</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	KIOSH 2023	Безопасность, защита <i>Güvenlik, koruma sistemleri</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Urbanext Central Asia 2023	Транспорт, логистика <i>Ulaştırma, lojistik</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	KazInterPower 2023	Электроника, электротехника / Elektronik, elektronik cihazlar	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Павлодар, Теннисный центр «Энергетик», площадь Конституции, 1/1 <i>«Energetik» Tenis Merkezi, Anayasa Meydanı No:1/1, Pavlodar</i>

	MinTech- Павлодар 2023	Металлургия, горное дело <i>Metallurji, maden mühendisliği</i>	24.05.2023 - 26.05.2023	г. Павлодар, Теннисный центр «Энергетик», площадь Конституции, 1/1 <i>«Energetik» Tenis Merkezi, Anayasa Meydanı No:1/1, Pavlodar</i>
	KazPromo 2023	Рекламные товары и сувениры <i>Reklam ürünleri ve hatırlık eşya</i>	30.05.2023 - 01.06.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Central Asia Reklam 2023	Реклама <i>Reklam</i>	30.05.2023 - 01.06.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	KazDentExpo 2023	Стоматология <i>Stomatoloji</i>	30.05.2023 - 01.06.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	MinTech – Усть- Каменогорск 2023	Промышленная инженерия, горное дело <i>Endüstri mü hendisliği, maden mühendisliği</i>	30.05.2023 - 01.06.2023	г. Усть-Каменогорск, Дворец спорта имени Б. Александрова, ул. Абая, 2 <i>B. Aleksandrov spor merkezi, Abay sok. No:2, Ust-Kamenogorsk</i>
	InterFood Astana 2023	Продукты питания <i>Gıda</i>	31.05.2023 - 02.06.2023	г. Астана, Назарбаев центр, ул. Бокейхана, 1А <i>Nazarbayev merkezi, Bokeyhan sok. No:1A, Astana</i>
	Furniture. Interior. Woodworking 2023	Мебель, дерево- обрабатывающая промышленность <i>Mobilya, ahşap işleme</i>	14.06.2023 - 16.06.2023	г. Алматы, Атакент-Экспо, ул. Тимирязева, 42 <i>Atakent Expo, Timiryazev sok. No: 42, Almatı</i>
	Astana Mining & Metallurgy 2023	Металлургия, горное дело <i>Metallurji, maden mühendisliği</i>	15.06.2023 - 16.06.2023	г. Астана, отель «Hilton Astana», ул. Сауран, 46 <i>Hilton Astana oteli, Sauran sok. No:46, Astana</i>
	United Property Expo 2023 Астана	Недвижимость, архитектура <i>Emlak, mimarlık</i>	16.06.2023 - 17.06.2023	г. Астана, Qaz Expo, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>Qaz Expo, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	United Medical Tourism Expo 2023	Медицина, туризм <i>Tıp, turizm</i>	16.06.2023 - 17.06.2023	г. Астана, EXPO, пр. Мангилик Ел, 53/1 <i>EXPO, Mangilik El cad. No:53/1, Astana</i>
	Mining Week Kazakhstan 2023	Металлургия, горное дело / <i>Metallurji, maden mühendisliği</i>	27.06.2023 - 29.06.2023	г. Караганда, спорткомплекс «Жастар», ул. Казахстанская, 1/4 <i>«Jastar» spor kompleksi, Kazakhstanskaya sok. No:1/4, Karaganda</i>

ТҮРКІ МЕМЛЕКЕТТЕРІ ҰЙЫМЫНЫҢ САМАРҚАНД САММИТІ: ОРТАҚ ТАРИХТАН ОРТАҚ БОЛАШАҚҚА

*Өмірбек Ханай, Еуразия ғылыми
зерттеу институты,
аға ғылыми қызметкер*

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI SEMERKANT ZİRVESİ: ORTAK GEÇMİŞTEN ORTAK GELECEĞE

*Ömirbek Hanayi, Avrasya Araştırma
Enstitüsü,
Uzman Araştırmacı*

2022 жылы 11 қарашада Өзбекстанның Самарқанд қаласында Түркі мемлекеттері ұйымының (ТМҰ) IX саммиті өтті. Өзбекстан Республикасының Президенті Шавкат Мирзиёевтің төрағалығымен өткен Түркі мемлекеттері ұйымының Самарқанд саммитіне Әзербайжан Президенті Ильхам Әлиев, Қазақстанның Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев, Қырғыз Президенті Садыр Жапаров, Түркия Президенті Режеп Тайып Ердоған, Түрікменстан тарапынан Ұлттық кеңесі Халық Мәслихатының төрағасы Гурбангулы Бердімұхамедов және Мажарстан Премьер-министрі Виктор

11 Kasım 2022 tarihinde Özbekistan'ın Semerkant şehrinde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 9. Zirvesi gerçekleşti. Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'in ev sahipliğinde düzenlenen TDT Semerkant Zirvesi'ne Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Comart Tokayev, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Japarov, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Türkmenistan Milli Keneşi Halk Maslahatı Başkanı Gurbanguly Berdimuhamedov ve Macaristan Başbakanı Viktor Orban katılmıştır. "Türk Medeniyeti için Yeni Dönem: Ortak Kalkınma ve Refaha Doğru" ana

Орбан қатысты. «Түрік өркениетінің жаңа дәуірі: ортақ даму мен өркендеу жолында» атауымен өткізілген Самарқанд саммитінде ТМҰ мүше және бақылаушы елдер арасында Нахчыван келісімін өзгеріс енгізу туралы хаттама, ТМҰ 2022-2026 стратегиясы, ТМҰ өзара саудаға оңтайландыру стратегиясы, Жеңілдетілген кеден дәлізі жүйесін құру туралы келісім, ТМҰ мүше-мемлекеттері арасындағы халықаралық аралас жүк тасымалы туралы келісім, Көлік байланысы бағдарламасы, ТМҰ елдерінің IT-хабтары арасындағы өзара іс-қимыл туралы меморандум мен ТМҰ мүше мемлекеттердің тиісті мекемелері арасындағы цифрлық адам капиталы жүйелері бойынша өзара түсіністік туралы меморандум сияқты бірқатар маңызды құжаттарға қол қойылып, стратегиялар қабылданды (Turkkon, 2022a).

Ең алдымен, болашаққа бағытталған өзекті мәселелер талқыланып, аталған маңызды құжаттарға қол қойылған Самарқанд саммитін ТМҰ-ның кеңеюі мен түркі елдерінің бірігуі тұрғысынан ерекше маңызы деуге болады. Атап айтқанда, 2018 жылғы Чолпон-Ата саммитінде Мажарстан бақылаушы мәртебесін алған, 2019 жылғы Баку саммитінде Өзбекстан толық мүше болған, ал, 2021 жылғы Ыстамбұл саммитінде Түркіменстан бақылаушы ел ретінде қатысқан ТМҰ-ның биыл Солтүстік Кипр түрік республикасының (СКТР) бақылаушы мәртебесін алуы арқылы жаңа белеске көтерілгенін айтуға болады (Turkkon, 2021; Turkkon, 2022b). Бұл тұрғыда ағымдағы саяси-құқықтық мәртебесіне байланысты ұйымға уақыткіреалмаған СКТР-дың бақылаушы мәртебесін алуы түркі әлемінің тұтастануы мен ТМҰ-ның кеңеюі тұрғысынан да, СХТР-дың түрік әлемімен ынтымақтастығы мен ықпалдастығы тұрғысынан да өте маңызды оқиға болғанын атап өткен жөн. Бұл маңызды оқиға алдағы кезеңде ТМҰ-ның кеңеюіне және оның аймақтық ықпалының артуына оң әсерін тигізуі мүмкін. Сондықтан ТМҰ-ның алдағы кеңеюі мен даму үдерісі тұрғысынан алып қарағанда, қазіргі мүше және бақылаушы елдермен маңызды тарихи, мәдени және сауда-экономикалық қарым-қатынасы бар Моңғолияның бақылаушы ел мәртебесін алу ықтималдығы да қарастырылуы тиіс мәселе. Сонымен қатар, Орталық Азия елдерінің аймақтық ықпалдастығы тұрғысынан да алдағы уақытта Тәжікстанды ТМҰ құрамына ықтимал бақылаушы ел ретінде тартуға болады.

баслығыла düzenlenen TDT Semerkant Zirvesi'ne üye ve gözlemci ülkeler arasında Nahçıvan Anlaşması'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol, TDT Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi, Basitleştirilmiş Gümrük Koridoru Kurulmasına İlişkin Anlaşma, TDT Üye Ülkeleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması, Ulaştırma Bağlantı Programı, Üye Devletlerinde Bilişim Alanının Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı ve Üye Devletlerinin İlgili Kurumları Arasında Dijital İnsan Kaynakları Sistemlerine İlişkin Mutabakat Zaptı gibi bir dizi önemli belgeler imzalanmış ve TDT 2022-2026 Strateji Belgesi kabul edilmiştir [Turkkon, 2022a].

Öncelikle geleceğe dönük ehemmiyetli konuların masaya yatırıldığı ve söz konusu önemli belgelerin imzalandığı Semerkant Zirvesi'nin, TDT'nin genişlemesi ve Türk dünyasının bütünleşmesi açısından büyük önem teşkil ettiği söylenebilir. Özellikle 2018 Çolpan Ata Zirvesi'nde Macaristan'ın gözlemci statüsünü kazandığı, 2019 Bakü Zirvesi'nde Özbekistan'ın tam üye olduğu ve 2021 İstanbul Zirvesi'nde Türkmenistan'ın gözlemci ülke olarak katıldığı Türk Devletleri Teşkilatı'nın, 2022 Semerkant Zirvesi'nde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) gözlemci statüsünü kazanması ile yeni bir aşamaya yükseldiği ifade edilebilir [Turkkon, 2021; Turkkon, 2022b]. Keza uzun süredir mevcut siyasi-hukuki statüsü nedeniyle örgüte katılamayan KKTC'nin gözlemci statüsü, hem Türk dünyasının bütünleşmesi ve TDT'nin genişlemesi, hem de KKTC'nin Türk dünyasıyla iş birliği ve entegrasyonunun yoğunlaşması açısından oldukça önemli bir gelişme niteliğindedir. Bu önemli gelişme, önümüzdeki dönemde TDT'nin giderek genişlemesine ve bölgesel etkisinin artmasına olumlu yansiyabilir. Bu bağlamda TDT'nin bundan sonraki genişleme ve gelişme süreci açısından bakıldığında mevcut üye ve gözlemci ülkelerle köklü tarihi ve kültürel ilişkileri bulunan ve aynı zamanda ticari ve ekonomik ilişkileri gelişmekte olan Moğolistan'ın olası gözlemci ülke statüsünün, önümüzdeki dönemde değerlendirilmesi gereken bir gündem maddesi olduğu söylenebilir. Benzer şekilde yine tarihi ve kültürel ortaklıklar ve bölgesel bütünleşme açısından bakıldığında Tacikistan'ın da gözlemci üye olarak TDT ailesine katılması uzak bir olasılık olarak görünmemektedir.

Әсіресе, ТМҰ-ның Самарқанд саммитінің маңызды ерекшелігінің бірі – мүше мемлекеттер арасындағы аймақтық қауіпсіздік пен әскери ынтымақтастықты дамытуға назар аударылуы болды. Өйткені соңғы жылдары Сирия мәселесі тудырған лаңкестік қаупі және АҚШ-тың Ауғанстаннан шегінумен қатар Талибанның билікті қайта қолға алуынан кейін туындағы бейберекетсіздік пен белгісіздік, сондай-ақ Ресейдің Украинаға басып кіруіне байланысты туындаған күрмеулі мәселелер бүкіл аймақтың тұрақтылығы мен қауіпсіздігіне кері әсерін тигізіп отырғаны анық. Осындай аймақтық жағдайда ТМҰ-ға мүше елдер қауіпсіздік пен әскери саладағы ынтымақтастықты дамытудың қажеттілігін барған сайын сезініп отыр. Осыған орай ТМҰ-ның Самарқанд декларациясында мүше мемлекеттер ортақ мүдделі қауіпсіздік мәселелері бойынша тығыз үйлестіру мен ынтымақтастықты қамтамасыз ету үшін ТМҰ аясында тұрақты қауіпсіздік кеңесін өткізу және қорғаныс өнеркәсібі мен әскери салаларда тығыз ынтымақтастықты дамыту қажеттілігі атап өтілді (Turkkon, 2022a). Онсыз да соңғы бірнеше жылда ТМҰ мүше елдері арасында қауіпсіздік, әскери және әскери-техникалық ынтымақтастық қарқын алып келеді. Мысалы, 2017 жылы тамызда алғаш рет әскери ынтымақтастық жоспарына қол қою арқылы әскери ынтымақтастықты одан әрі дамыту туралы келісімге келген ресми Астана мен Ташкент 2021 жылы сәуірде әуе шабуылына қарсы қорғаныс және әуе аймақтық-техникалық қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі келісімге қол қоюмен қатар, 2021 жылы қарашада Қазақстанда «Қалқан-2021» және Өзбекстанда «Намкорлік-2021» атты бірлескен әскери оқу-жаттығулар өткізген болатын (ҚР Қорғаныс министрлігі, 2021a; ҚР Қорғаныс министрлігі, 2021b). 2020 жылдың қазан айында Әскери қаржылық ынтымақтастық келісімі мен Ақшалай көмекті іске асыру хаттамасына қол қойған Түркия мен Өзбекстан арасында 2022 жылы қарашада Әскери ынтымақтастық келісіміне қол қойылды (ТР Ұлттық Қорғаныс министрлігі, 2020; ТР Ұлттық Қорғаныс министрлігі, 2022). 2017 жылы екіжақты әскери ынтымақтастық жоспарына қол қойған Әзірбайжан мен Өзбекстан 2022 жылы маусым айында әскери, әскери-техникалық және әскери білім беру салаларындағы маңызды ынтымақтастық келісімдеріне қол қойды (Велиев, 2022). 2022 жылдың наурыз айында Түркия мен Қырғызстан арасында Әскери және әскери-техникалық ынтымақтастық қызметінің

TDT Semerkant Zirvesi'nin üzerinde durulması gereken önemli gündemlerinden bir diğeri ise, üye ülkeler arasındaki bölgesel güvenlik ve askeri iş birliğinin geliştirilmesine dikkat çekilmiş olmasıdır. Çünkü son yıllarda, özellikle de Suriye meselesi ile ilgili ortaya çıkan terörizm tehdidi ve ABD'nin Afganistan'dan çekilmesiyle beraber Taliban'ın ülkede yeniden idareyi ele geçirmesinden sonra yaşanan kaos ve belirsizliklerin yanı sıra, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali nedeniyle ortaya çıkan güncel sorunlar, bölgenin istikrar ve güvenliğini olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir. Böylesine bir konjonktürde TDT üyeleri için güvenlik ve askeri alanlardaki iş birliği ihtiyacı ve arzusu gittikçe güçlenmektedir. Zira TDT 9. Zirvesi Semerkant Bildirisi'nde, üye ülkelerin ortak çıkarlarını ilgilendiren güvenlik konularında yakın eşgüdüm ve iş birliğinin sağlanması amacıyla, örgüt çatısı altında düzenli olarak güvenlik istişarelerinin sürdürülmesinin yanı sıra, savunma sanayii ve askeri alanda daha yakın iş birliğinin geliştirilmesinin altı çizilmiştir [Turkkon, 2022a]. Zaten son birkaç yılda TDT üyeleri arasında güvenlik, askeri ve askeri-teknik iş birliği ivme kazanmıştır. Örneğin, Ağustos 2017'de ilk defa askeri iş birliği planını imzalayarak askerî iş birliğinin daha da geliştirilmesi konusunda mutabık kalan Astana ve Taşkent, Nisan 2021'de hava savunma ve hava sahası teknik desteği konusunda anlaşmaya imza atmış ve Kasım 2021'de Kazakistan'da “Kalkan-2021” ve Özbekistan'da “Ortaklık-2021” adıyla ortak askerî tatbikat düzenlemiştir [Kazakistan Savunma Bakanlığı, 2021a; Kazakistan Savunma Bakanlığı, 2021b]. Ekim 2020'de Askerî Mali İşbirliği Anlaşması ve Nakdi Yardım Uygulama Protokolü imzalayan Türkiye ve Özbekistan arasında da Kasım 2022'de Askerî İşbirliği Anlaşması imzalanmıştır [T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2020; T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2022]. 2017'de ikili askerî iş birliği planını imzalayan Azerbaycan ve Özbekistan, Haziran 2022'de askerî, askeri-teknik ve askeri-eğitim alanlarında önemli iş birliği anlaşmalarını hayata geçirmişlerdir [Veliyev, 2022]. Diğer taraftan, Mart 2022'de Türkiye ve Kırgızistan arasında da Askerî ve Askerî Teknik İşbirliğine İlişkin Faaliyetlere Yönelik Yol Haritası, [T.C. Millî Savunma Bakanlığı, 2022b], Mayıs 2022'de ise Kazakistan ile Türkiye arasında Askerî İstihbarat İşbirliği Protokolü ile Askerî Arşiv, Askerî Tarih, Askerî Müzecilik ve Askerî Yayın Alanlarında İşbirliği Protokolü imzalanmıştır [Kazakistan Savunma Bakanlığı, 2022]. Belirtmek gerekir ki, 2020 yı-

жол картасына қол қойылса (ТР Ұлттық қорғаныс министрлігі, 2022б), 2022 жылы мамырда Қазақстан мен Түркия арасында Әскери барлау саласындағы ынтымақтастық туралы хаттама мен Әскери архив, әскери тарих, әскери мұражай және әскери жарияланым салаларындағы ынтымақтастық туралы хаттамаға қол қойылды (ҚР Қорғаныс министрлігі, 2022). Сонымен қатар, Түркияның 2020 жылғы Екінші Таулы Қарабақ соғысы кезінде Әзірбайжанға қолдау көрсетуі және Қарабақ жеңісі ТМҰ аясындағы қауіпсіздік пен әскери ынтымақтастықты жеделдеткенін атап өтуге болады. Осы тұрғыдан алғанда, алдағы уақытта ТМҰ аясында терроризм сияқты қауіпсіздік мәселелерімен қатар, әскери, әскери-техникалық және әскери білім беру салаларында да өзара ынтымақтастықтың тереңдей түсетінін болжауға болады.

2022 жылғы Самарқанд саммитінде ТМҰ аясында Түрік инвестициялық қорының ресми түрде құрылуын тағы бір маңызды оқиға деуге болады. Осы бағытта 2019 жылдың мамыр айында құрылған Түрік Сауда және өнеркәсіп палатасы мүше және бақылаушы елдер арасындағы екіжақты әрі көпжақты сауда-экономикалық және инвестициялық ынтымақтастықты дамытуда маңызды рөл атқарып келе жатқанын атап өткен жөн. Сондай-ақ, Самарқанд декларациясында ТМҰ өзара саудаға оңтайландыру стратегиясы қабылдану және Цифрлық экономика серіктестігі туралы келісім мен Қызметтер мен инвестициялар бойынша еркін сауда туралы келісім жөніндегі келіссөздерді аяқтау туралы шешімдерді ескерсек, алдағы кезеңде ТМҰ аясындағы сауда және кедендік рәсімдерді оңайлату мен үйлестіру жұмыстары қарқын алатынын айтуға болады.

Сонымен қатар, 2022 жылғы Самарқанд саммитінде ТМҰ мүше мемлекеттері арасындағы халықаралық аралас жүк тасымалдау келісіміне қол қойылуы мен Көліктік өзара байланыс бағдарламасын қабылдануы, сондай-ақ, Транс-Каспий халықаралық тасымал дәлізін дамыту туралы қарардың қабылдануы ТМҰ мүше және бақылаушы елдер арасындағы тасымал саласындағы ынтымақтастықты тереңдету тұрғысынан маңызды қадам болды. Өйткені, ТМҰ елдерінің Шығыс пен Батыс арасындағы маңызды тасымал бағыттарындағы ерекше географиялық орны мен күшті транзиттік әлеуетін ескергенде, Түркияның бастамасымен басталған Транс-Каспий халықаралық тасымал

лinda ortaya çıkan İkinci Dağlık Karabağ Savaşı sırasında Türkiye'nin Azerbaycan'a verdiği destek ve Karabağ Zaferi, TDT üye ülkeleri arasındaki güvenlik ve askeri iş birliğine ivme kazandırmıştır. Bu açıdan bakıldığında, önümüzdeki dönemde TDT çatısı altında terörizm gibi güvenlik konularının yanı sıra, askeri, askeri-teknik ve askeri-eğitim alanlarında karşılıklı dayanışma ve iş birliğinin derinleşeceği tahmin edilebilir.

Semer kant Zirvesi'nde TDT bünyesinde Türk Yatırım Fonu'nun resmi olarak kurulması da ticari ve ekonomik iş birliğinin geleceği açısından bir diğer önemli gelişmedir. Bu bağlamda Mayıs 2019'da kurulan Türk Ticaret ve Sanayi Odası da üye ve gözlemci ülkeler arasındaki ikili ve çok taraflı ticari-ekonomik ve yatırım iş birliğinin gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca, Semer kant Bildirisi'nde üye ülkeler arasında Ticaretin Kolaylaştırılması Stratejisi'nin kabul edilmesinin yanı sıra, Dijital Ekonomi Ortaklık Anlaşması ve Hizmetler ve Yatırımlara İlişkin Serbest Ticaret Anlaşması'na ilişkin müzakereleri sonuçlandırmaya yönelik kararların alınması dikkate alındığında, önümüzdeki dönemde TDT çerçevesinde ticaret ve gümrük işlemlerini basitleştirme ve uyumlaştırma çalışmaları hız kazanacaktır.

Ayrıca, 2022 Semer kant Zirvesi'nde TDT Üye Ülkeleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması'nın imzalanması, Ulaştırma Bağlantılılık Programı'nın kabul edilmesi ve Hazar Geçişli Uluslararası Doğu-Batı Orta Koridoru'nun geliştirilmesi kararının alınması üye ve gözlemci ülkeler arasında ulaştırma iş birliğini artırılması açısından önemli bir adım olarak değerlendirilebilir. Çünkü TDT'nin Doğu ve Batı arasındaki önemli ulaşım güzergâhlarında bulunan özel coğrafi konumu ve büyük transit potansiyeli dikkate alındığında, Türkiye'nin aktif girişimleriyle gelişmekte olan Orta Koridor gerek TDT ülkeleri, gerekse tüm bölge ülkeleri için kazanımlar sağlayarak ortak kalkınma ve refah fırsatı sunacaktır. Bu bağlamda önümüzdeki dönemde TDT çerçevesinde ulaşım altyapı projelerinin güçlendirilmesi ve ulaşım iş birliğinin artırılması, üye ve gözlemci ülkelerin Doğu ve Batı arasında ulaşım üssü olarak aktif bir rol oynamasını sağlayabilir.

Özet olarak, son dönemdeki küresel ve bölgesel jeopolitik ve jeoekonomik gelişmelerle beraber mevcut dünya düzeninin hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecine girdiği bir dönemde gerçekleş-

dәлізі бастамасы ұйым елдері үшін де, аймақтағы барлық елдер үшін де ортақ даму мен өркендеуге мүмкіндік беретін болады. Осы тұрғыда алдағы кезеңде ТМҰ аясында көлік инфрақұрылымы жобаларын күшейту және тасымал саласындағы ынтымақтастықты арттыру мүше және бақылаушы елдердің Шығыс пен Батыс арасындағы тасымал дәлізі ретінде белсенді рөл атқаруын қамтамасыз етеді.

Қорытындылай келе, соңғы кездердегі жаһандық және аймақтық геосаяси және геοэкономикалық өзгерістерге байланысты ағымдағы әлемдік тәртіп қарқынды өзгерістерге дүп келген күрделі кезеңде өткізілген Самарқанд саммитін барған сайын күшейіп келе жатқан ТМҰ тарихында ортақ болашақтың жол картасын белгілеген маңызды саммит ретінде қарастыруға болады. Дегенмен, жаһандық және аймақтық геосаяси және геοэкономикалық орта тұрғысынан бұл кезең ТМҰ-ның біртіндеп кеңеюі және түрік әлемінің тұтастануы мен ықпалдастығы үшін салыстырмалы түрде қолайлы әрі қажетті кезең деуге болады. Бір жағынан Ресейдің Украинаға басып кіруіне байланысты ауыр санкцияларға ұшырып, экономикалық тұрғыдан әлсіреуі және нәтижесі белгісіз соғыспен бас қатыруы, екінші жағынан аймақтағы ықпалын арттыруға тырысып келген Қытайдың да соңғы кезде АҚШ-пен барған сайын шиеленіскен геοэкономикалық және геосаяси бәсекелестігіне байланысты Үнді-Тынық мұхиты аймағына баса назар аударуы да ТМҰ елдеріне ынтымақтастықты дамыту мен өзара ықпалдастықты тереңдетуге жақсы мүмкіндік болып отыр. Жалпы алғанда, Ковид індеті мен Ресей-Украина соғысының салдарынан әлем бойынша өндіріс пен жеткізу тізбегінің үзілуі, сауда және энергетикалық бағыттардың кідіріске ұшырауы, еңбек мигранттарының қиын жағдайда қалуы сияқты факторлар ТМҰ елдерінің аймақтық ықпалдастық пен ынтымақтастыққа баса мән беруіне себеп болғанын атап өтуге болады.

Дереккөз:

Велиев, Жавид (2022). Әзірбайжан мен Өзбекстан стратегиялық ынтымақтастығы тереңдей түсуде. Сілтеме: <https://www.yenisafak.com/dusunce-gunlugu/azerbaycan-ozbekistan-stratejik-is-birligi-derinlesiyor-3836492>. Қаралған уақыты: 16.11.2022.

ҚР Қорғаныс министрлігі (2021а). Қазақстан мен Өзбекстан әуе шабуылына қарсы қорғаныс және әуе айлақтық-техникалық қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі келісімге қол қойды. Сілтеме: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/33179?lang=kk>. Қаралған уақыты: 17.11.2022.

şen Semer kant Zirvesi'nin, ortak geleceğe doğru yol haritasını çizen önemli bir zirve olduğu ifade edilebilir. Küresel ve bölgesel jeopolitik ve jeoekonomik ortam açısından bakıldığında, içinde bulunduğumuz dönem ve şartlar, TDT'nin giderek genişlemesine ve Türk dünyasının bütünleşmesine tarihi bir fırsat sunmaktadır. Bir tarafta Rusya'nın Ukrayna'yı işgali nedeniyle ağır yaptırımlarla ekonomik olarak zayıflaması ve hala sonuçları belli olmayan bir savaşla uğraşmasının, diğer bir taraftan bölgedeki etkisini artırmaya çalışan Çin'in de son zamanlarda ABD ile artarak devam eden jeoekonomik ve jeopolitik rekabeti nedeniyle Hint-Pasifik bölgesine odaklanması, TDT üyelerinin kendi aralarındaki iş birliğini geliştirmesi ve entegrasyon sürecini derinleştirmesi için uygun ortamı sunduğu söylenebilir. Nitekim Covid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşının olumsuz etkilerinden dolayı dünya genelinde üretim ve tedarik zincirlerinin bozulması, ticaret ve enerji güzergâhlarının kesintiye uğraması ve göçmen işçilerin sıkıntılı durumu gibi bir dizi faktör, TDT ülkelerinin bölgesel bütünleşme ve entegrasyona daha fazla önem vermelerini gerekli kılmaktadır.

Кайнактар:

Kazakistan Savunma Bakanlığı (2021a). Kazakistan ve Özbekistan, hava savunma ve hava sahası teknik desteği konusunda anlaşma imzaladı. Alınan yer: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/33179?lang=kk>. Erişim tarihi: 17.11.2022.

Kazakistan Savunma Bakanlığı (2021b). Kazakistan ve Özbekistan “Hamkorlik-2021” ortak eğitim tatbikatı gerçekleştirecek. Alınan yer: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/33179?lang=kk>. Erişim tarihi: 17.11.2022.

Kazakistan Savunma Bakanlığı (2022). Kazakistan ile Türkiye arasında askeri iş birliği anlaşması imzalandı. Alınan yer: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/368784?lang=kk>. Erişim tarihi: 18.11.2022.

ҚР Қорғаныс министрлігі (2021б). Қазақстан мен Өзбекстан бірлесіп «Намкорлік-2021» оқу-жаттығуын өткізеді. Сілтеме: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/285029?lang=kk>. Қаралған уақыты: 17.11.2022.

ҚР Қорғаныс министрлігі (2022). Қазақстан мен Түркия арасындағы Әскери ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылды. Сілтеме: <https://www.gov.kz/memleket/entities/mod/press/news/details/368784?lang=kk>. Қаралған уақыты: 18.11.2022.

ТР Ұлттық Қорғаныс министрлігі (2020). Ұлттық қорғаныс министрі Хулуси Акар Өзбекстанда. Сілтеме: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/27102020-56483>. Қаралған уақыты: 18.11.2022.

ТР Ұлттық Қорғаныс министрлігі (2022а). Ұлттық қорғаныс министрі Хулуси Акар, Өзбекстан қорғаныс министрі Бахадир Құрбановпен кездесті. Сілтеме: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/23112022-42384>. Қаралған уақыты: 23.11.2022.

ТР Ұлттық Қорғаныс министрлігі (2022б). Ұлттық қорғаныс министрі Хулуси Акар Қырғызстан қорғаныс министрі Бекболотовпен кездесті. Сілтеме: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/132022-03470>. Қаралған уақыты: 18.11.2022.

Turkkon (2022а). Самарқандта Түркі мемлекеттері ұйымының тоғызыншы саммиті өтті. Сілтеме: https://www.turkkon.org/tr/haberler/turk-devletleri-teskilati-dokuzuncu-zirvesi-semerkantta-gerceklestirildi_2678. Қаралған уақыты: 14.11.2022.

Turkkon (2022б). Түркі мемлекеттері ұйымының тоғызыншы саммитінің Самарқанд декларациясы. Сілтеме: <https://www.turkkon.org/assets/pdf/haberler/semerkant-bildirisi-2679-164.pdf>. Қаралған уақыты: 14.11.2022.

Turkkon (2021). Ұйым тарихы. Сілтеме: <https://www.turkkon.org/tr/organizasyon-tarihcesi>. Қаралған уақыты: 15.11.2022.

(Бұл мақала алғашқы рет «Азия Еуропа» журналының 76-шы нөмерінде (2022 ж., қараша айы) жарияланды.)

T.C. Millî Savunma Bakanlığı (2020). Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar Özbekistan'da. Alınan yer: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/27102020-56483>. Erişim tarihi: 18.11.2022.

T.C. Millî Savunma Bakanlığı (2022а). Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, Özbekistan Savunma Bakanı Korg. Bahadır Kurbanov ile Bir Araya Geldi. Alınan yer: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/23112022-42384>. Erişim tarihi: 23.11.2022.

T.C. Millî Savunma Bakanlığı (2022б). Millî Savunma Bakanı Hulusi Akar, Kırgızistan Savunma Bakanı Bekbolotov ile Görüştü. Alınan yer: <https://www.msb.gov.tr/SlaytHaber/132022-03470>. Erişim tarihi: 18.11.2022.

Turkkon (2022а). Türk Devletleri Teşkilatı Dokuzuncu Zirvesi Semerkant'ta gerçekleştirildi. Alınan yer: https://www.turkkon.org/tr/haberler/turk-devletleri-teskilati-dokuzuncu-zirvesi-semerkantta-gerceklestirildi_2678. Erişim tarihi: 14.11.2022.

Turkkon (2022б). Türk Devletleri Teşkilatı Dokuzuncu Zirvesi Semerkant Bildirisi. Alınan yer: <https://www.turkkon.org/assets/pdf/haberler/semerkant-bildirisi-2679-164.pdf>. Erişim tarihi: 14.11.2022.

Turkkon (2021). Organizasyon Tarihçesi. Alınan yer: <https://www.turkkon.org/tr/organizasyon-tarihcesi>. Erişim tarihi: 15.11.2022.

Veliyev, Cavid (2022). Azerbaijan – Özbekistan stratejik iş birliği derinleşiyor. Alınan yer: <https://www.yenisafak.com/dusunce-gunlugu/azerbaycan-ozbekistan-stratejik-is-birligi-derinlesiyor-3836492>. Erişim tarihi: 16.11.2022.

(Makale ilk olarak Asya Avrupa Der-gisi'nin 76'ncı sayısında (Kasım 2022) yayınlanmıştır.)

Қоныр-Аулие Konır-Auliye

Пещера «Қоныр әулие»

Қоныр әулие - «живая» легенда, история которой дошла до нас. Пещера находится в Алайском районе, у подножья горы Шыңғыстау. Она является необычным созданием матери-природы.

Среди населения о возникновении этой пещеры существует очень много легенд: во времена всемирного потопления весь животный мир этой местности не смог втиснуться на корабль пророка Нұқ. Среди них были Құлан, Қыран, Қоныр әулие. Они вынуждены были смастерить с дерева небольшие плоты и прицепили его к кораблю Нұқ. Во время сильного течения разорвавшая привязь плоты трех пророков причалили к трем горам: пророк Құлан к Красной горе, пророк Қыран к горе Аккөттау, а плот Қоныр әулие последним причалил к данной пещере, находящейся в горах Шыңғыстау.

Если верить легендам, то когда-то в этой пещере жила девочка 11-12 лет, которая была изгнана из дома. В связи с этим она долгие годы вынуждена была жить в пещере. Спустя некоторое время старцы местности попросили прощения и предложили вернуться, но она, привыкшая к пещере, отказалась возвращаться. Это было примерно VII-VIII в.в.

Высота пещеры «Қоныр әулие» хранящей свои тайны, начинается от 3 метров и доходит до 9 метров, глубина пещеры более 100 метров. Проход пещеры, позволяющий пройти человеку очень узкий, а далее его ширина составляет 12 метров, чуть дальше прохода одна часть пещеры напоминает собой «комнату» высотой 5 метров. Пройдя глубь пещеры несколько метров, можно увидеть куполообразный высокий потолок над полиноводным озером.

«Қоныр әулие» - одно из сакральных мест, который околдовывает духовное знание, расширяет мировоззрение посетителей.

Коныр-Аулие — священная пещера казахов вблизи города Семей, в горе Актас в 20 км от села Токтамыс Абайского района Абайской области.

Люди приходят туда, поклоняясь каменному изваянию, изображающему женщину. Вокруг статуи разбросаны мелкие каменные предметы, бусы и бронзовые фигурки. Возле пещеры часто проводят обряд жертвоприношения, а во время эпидемий сюда приводят скот.

По одной из легенд, во времена всемирного потопа Всевышний сохранил жизнь трём братьям — Коныру, Кырану и Кулану, которые больше заботились о других, нежели о себе. Во время потопа они не стали занимать места в Ноевом ковчеге, а спаслись, привязав к нему несколько брёвен к нему. Сильное течение сорвало брёвна и унесло в разные стороны. Когда вода сошла, брёвна зацепились за три горы. Бревно Коныра остановилось последним у входа в пещеру.

Пещера и вода озера внутри пещеры считаются священными среди местного населения, поэтому активно посещаются паломниками. По преданиям местных жителей, их предки залечивали здесь раны в перерывах между боями.

Средняя температура воздуха в пещере до +10 °C. В пещере находится пресный водоём глубиной до 5 метров с температурой воды +4 °C. Пещера является популярным местом туризма и паломничества.

О паломничестве к пещере в 1892 году приводились данные в «Витебских губернских ведомостях».

Мағараяға yapılan hac ziyaretleri hakkında 1892 tarihli Vitebsk İl Gazetesi'nde de yer verildi.

Konır-Auliye, Kazakistan'ın Abay Eyaleti'nin Abay ilçesine bağlı olan Toktamış köyünün 20 kilometre uzağındaki Aktaş Dağında bulunan Kazakların kutsal bir mağarasıdır.

İnsanlar oraya bir kadın tasviri bulunan taş bir heykele tapmak için gelirler. Heykelin etrafına küçük taş objeler, boncuklar ve bronz figürler serpiştirilmiş. Mağaranın yakınında genellikle bir kurban kesilir ve salgın hastalıklar sırasında buraya büyükbaş hayvan getirilir.

Efsanelerden birine göre, tufan sırasında Tanrı, kendilerinden çok başkalarını düşünen üç kardeşin - Konyr, Kyran ve Kulan'ın hayatını kurtardı. Tufan sırasında Nuh'un gemisinde yer tutmamak için, gemiye birkaç kütük bağlayarak kurtuldular. Güçlü bir akım kütükleri kırdı ve farklı yönlere taşıdı. Sular çekilince kütükler üç dağa takıldı. Konyr'in kütüğü en son mağaranın girişinde durmuştur.

Mağara ve mağara içindeki gölün suyu yerel halk arasında kutsal kabul edildiğinden hacılar tarafından aktif olarak ziyaret edilmektedir. Yerel sakinlerin efsanelerine göre, ataları burada savaşlar arasında yaralarını iyileştirdi.

Mağarada ortalama hava sıcaklığı +10 °C'ye kadar çıkmaktadır. Mağarada 5 metre derininde ve su sıcaklığı +4 °C olan içme suyu rezervuarı bulunmaktadır. Mağara popüler bir turizm ve hac yeridir.

MELIORA

ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС

г. Алматы, р-н Кок-Тобе
ул. Сағадат Нурмағамбетов, 28

8 705 924 97 97 | hayatmeliora.kz

HAYAT APARTMENTS
ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС

Алматы, р-н Райымбек Батыра, 163

8 705 924 97 89 | hayatapartments.kz

HAYAT CONSTRUCTION GROUP
СТРОИТЕЛЬНАЯ КОМПАНИЯ
HAYATCONSTRUCTION.KZ

BESAGASH
ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС

ЖИЛОЙ КОМПЛЕКС
HAYAT PARK

